

Interreg
Latvija–Lietuva

Eiropas Reģionālās attīstības fonds

LLI-313 «Aizraujošs ceļojums muižu
parkos četros gadalaikos»/
«4SeasonsParks»

Apmācības Zemgales piļu un muižu parku
apsaimniekotājiem

REMTES UN ELEJAS MUIŽU PARKU ATTĪSTĪBAS SCENĀRIJI

Kristīne Dreija
Ainavu arhitekte, Dr.arch.
Jelgava, 13.11.2018

GRĀFI FON MĒDEMI

Kristofs Johans Frīdrihs (Žanno) (22)

Kārlis Johans Frīdrihs (23)

19.gs. sākums

ELEJAS MUIŽAS PARKS

- Pašvaldības un fiziku personu īpašums
- Valsts kultūras piemineklis
- 17ha platībā

REMTES MUIŽAS PARKS

- Latvijas Valsts mežu (LVM) un Pašvaldības īpašums
- Valsts kultūras piemineklis
- 13ha platībā

1. SOLIS

- Topogrāfiskā plāna izstrāde
- Dendroloģiskā inventarizācija
- Dokumentācijas izpēte
- Ainavu analīze (dabā un biroja apstākļos)

2. SOLIS

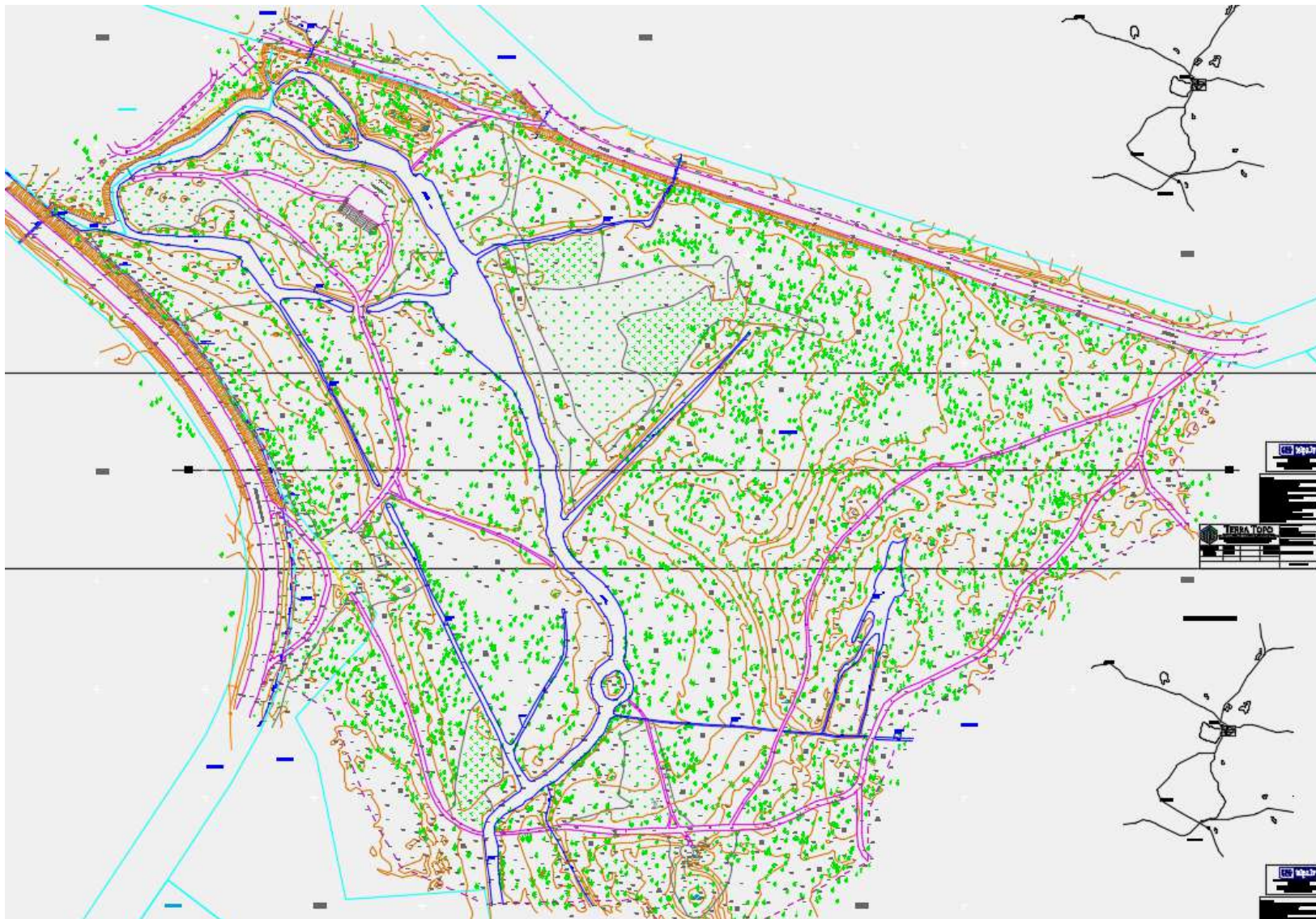
- Iegūto materiālu analīze
- Skatu fiksēšana dabā
- Salīdzināšana izmantojot kartogrāfisko materiālus

3. SOLIS

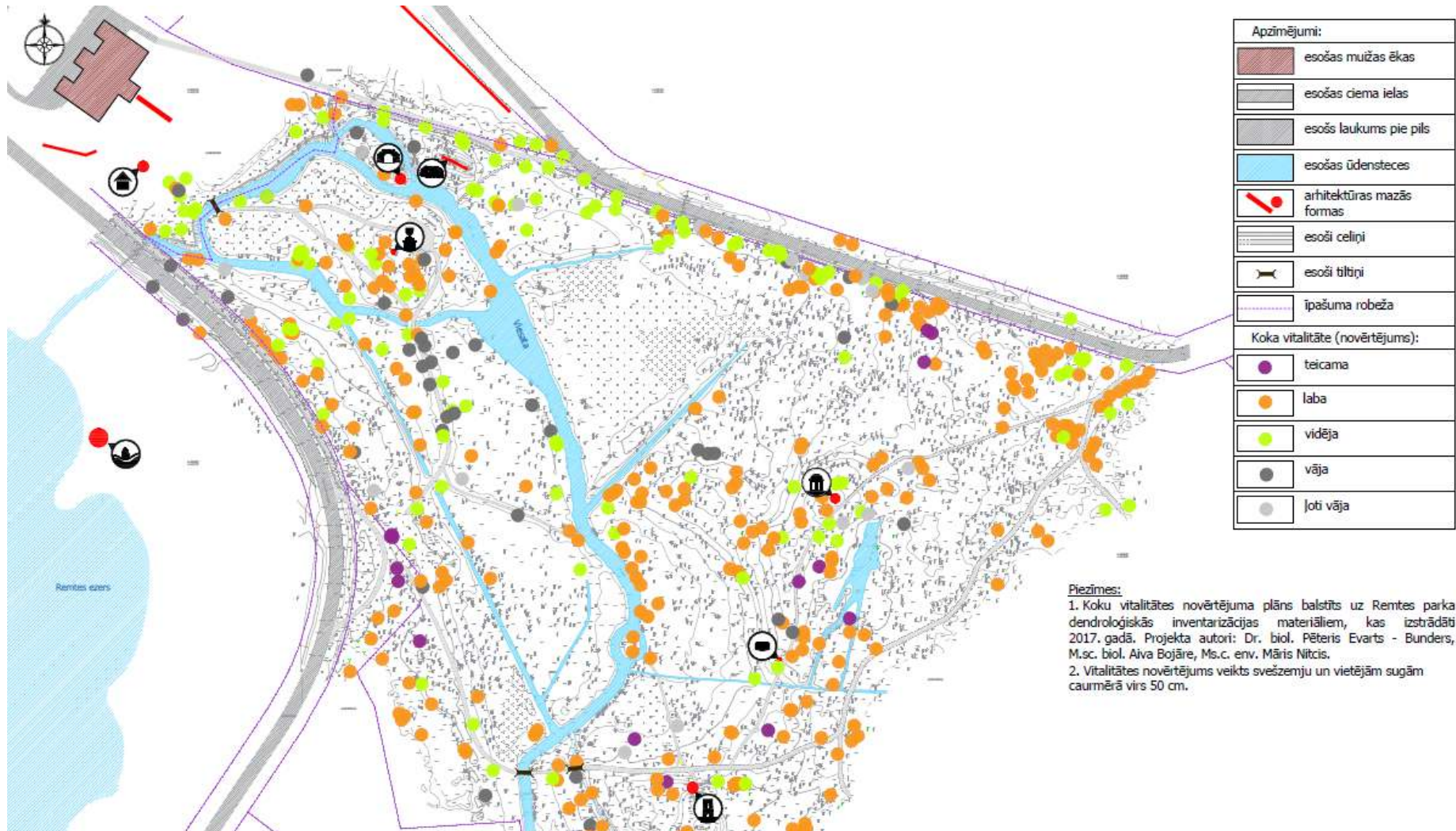
- Ainavu analīžu materiālu (plānu) sagatavošana
- Ainavu apsaimniekošanas plānu sagatavošana (kartes un skaidrojošie apraksti)
- Ilgtermiņa plāna sagatavošana

REMTES MUIŽAS PARKA PIEMĒRS

- Topogrāfiskā plāna izstrāde

- Dendroloģiskā inventarizācija (pēc kokaugu vitalitātes novērtējuma metodes)

Parku apsaimniekošanas plānu izstrāde

- Dokumentācijas izpēte (NKMP, LVVA, Vietējais muzejs, interneta avoti)

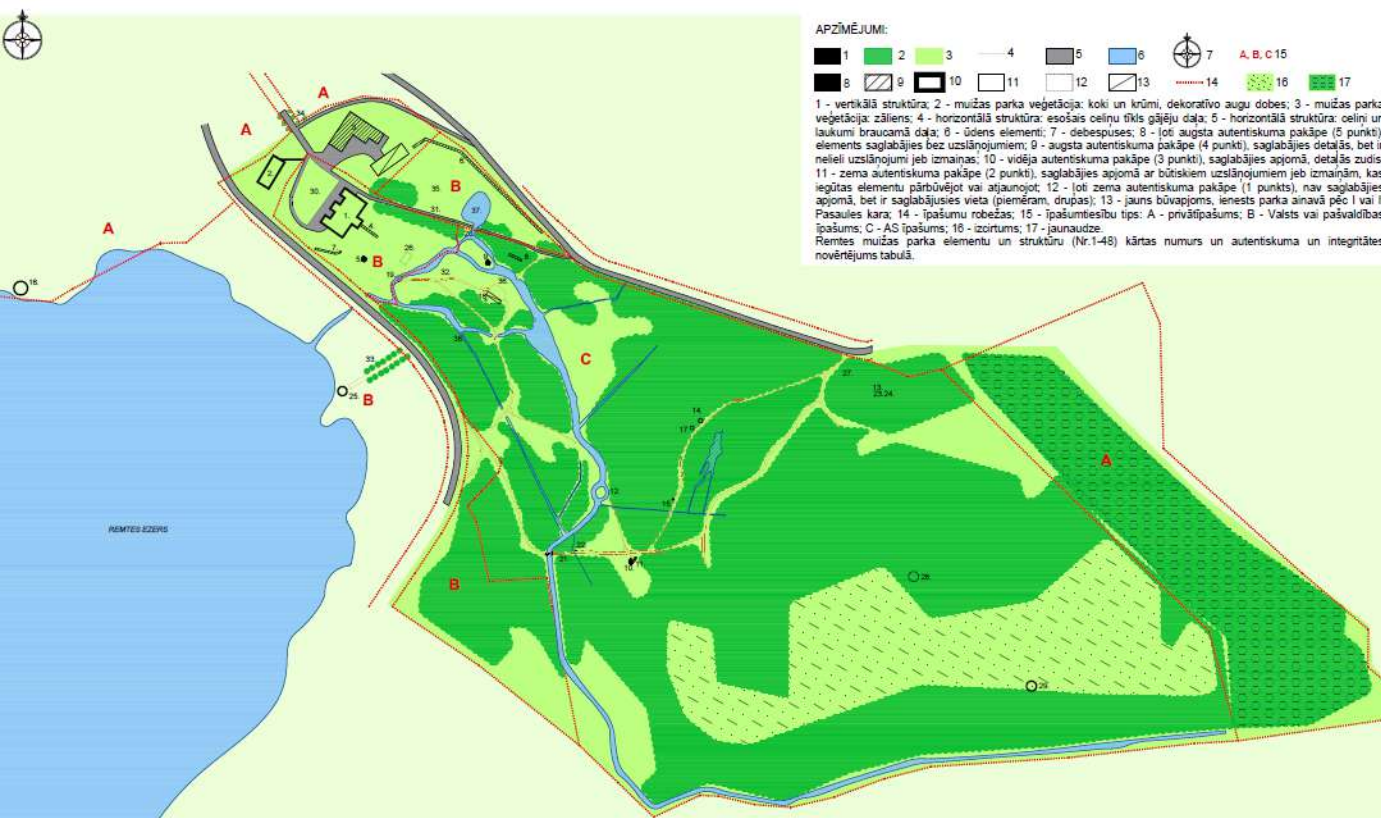
Parku apsaimniekošanas plānu izstrāde

Ainavu analīze – ESOŠĀ SITUĀCIJA

Parku apsaimniekošanas plānu izstrāde

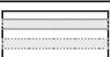

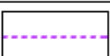

Ainavu analīze – AUTENTISKUMA novērtējums

Remtes muizas ansamļa autenticitātes novērtējuma tabula			
N.p.k.	Numurs plānā	Kompozīcijas elementi un struktūras	Autenticitātes pakāpe
1.		teritorija kopumā	5
2.		detaļas	5
3.	1.	jaunā pils	3
4.	2.	vecā pils	3
5.	3.	manēža	4
6.	4.	kāpnes no pils	4
7.	5.	laču namiņš	5
8.	6.	angļu dārza mūris	4
9.	7.	mūrīta terase	4
10.	8.	moku kambaris	4
11.	9.	grota	5
12.	10.	medību tornis	5
13.	11.	kāpnes pie medību torņa	5
14.	12.	mīlestības salīga	5
15.	13.	akmens soli un galds	4
16.	14.	paviljons jeb rotunda	2
17.	15.	apalš grūnīta objekts	3
18.	16.	peldu tornis	3
19.	17.	pieminēklis vecākiem	2
20.	18.	pieminēklis "Vāze"	2
21.	19.	tiltiņš	1
22.	20.	tiltiņš	1
23.	21.	tiltiņš	1
24.	22.	tiltiņš	1
25.	23.	soli ar gravējumiem	3
26.	24.	akmens norādes	5
27.	25.	akmens pie Remtes ezera	3
28.	26.	tenisa laukums	1
29.	27.	deju laukums	0
30.	28.	parka sarga māja	1
31.	29.	akmens galds un soli	3
32.	30.	parādes laukums	1
33.	31.	vecais ceļš	5
34.	32.	ceļu tīkls	1
35.		Veģetācija	5
36.		koku sugu daudzveidība	3
37.		krūmu sugu daudzveidība	4
38.		grupas	4
39.	33.	soliteri	4
40.	34.	aleja uz akmeni pie Remtes ezera	3
41.	35.	centrālā aleja	5
42.	36.	angļu dārzi	1
		galvenā lauce	4

Parku apsaimniekošanas plānu izstrāde

Ainavu analīze – ESOŠO KOKAUGU SUGU plāns

Apzīmējumi:	
	esošas muižas ēkas
	esošas ciema ielas
	esošs laukums pie pils
	esošas ūdensteces
	arhitektūras mazās formas
	esoši celiņi
	esoši tiltiņi
	īpašuma robeža
Krūmu sugas:	
	Berberis vulgaris
	Corylus avellana - liela
	Corylus avellana - lieli, veci krūmi
	Crataegus allemaniensis
	Crataegus submollis
	Eunonymus europaeus
	Philadelphus coronarius
	Prunus cerasifera

Krūmu sugas:	
	Ribes alpinum
	Rosa subcanina
	Salix caprea x Salix cinerea
	Salix cinerea un Salix viminalis
	Salix myrsinifolia
	Sorbaria sorbifolia
	Spiraea alba
	Spiraea chamaedryfolia
	Swida alba
	Swida sericea
	Swida sanguinea var. australis
	Viburnum opulus
Vietējas koku sugas:	
	Acer platanoides
	Alnus glutinosa
	Betula pendula
	Betula pubescens

Vietējas koku sugas:	
	Crataegus lindmanii
	Fraxinus excelsior
	Picea abies
	Pinus sylvestris
	Populus tremula
	Quercus robur
	Rosa coriifolia
	Tilia cordata
	Ulmus glabra
	Ulmus laevis
Svešzemju koku sugas:	
	Abies alba
	Acer pseudoplatanus
	Aesculus hippocastanum
	Corylus avellana 'Rubra'
	Crataegus
	Fagus sylvatica

Svešzemju koku sugas:	
	Fraxinus pensylvanicus
	Juniperus squamata 'Meyeri'
	Larix decidua
	Malus domestica
	Padus avium cv
	Philadelphus lemoinei 'Erecta'
	Picea omorica
	Populus alba
	Quercus rubra
	Sambucus nigra
	Syringa vulgaris
	Thuja occidentalis
	Tilia platyphyllos

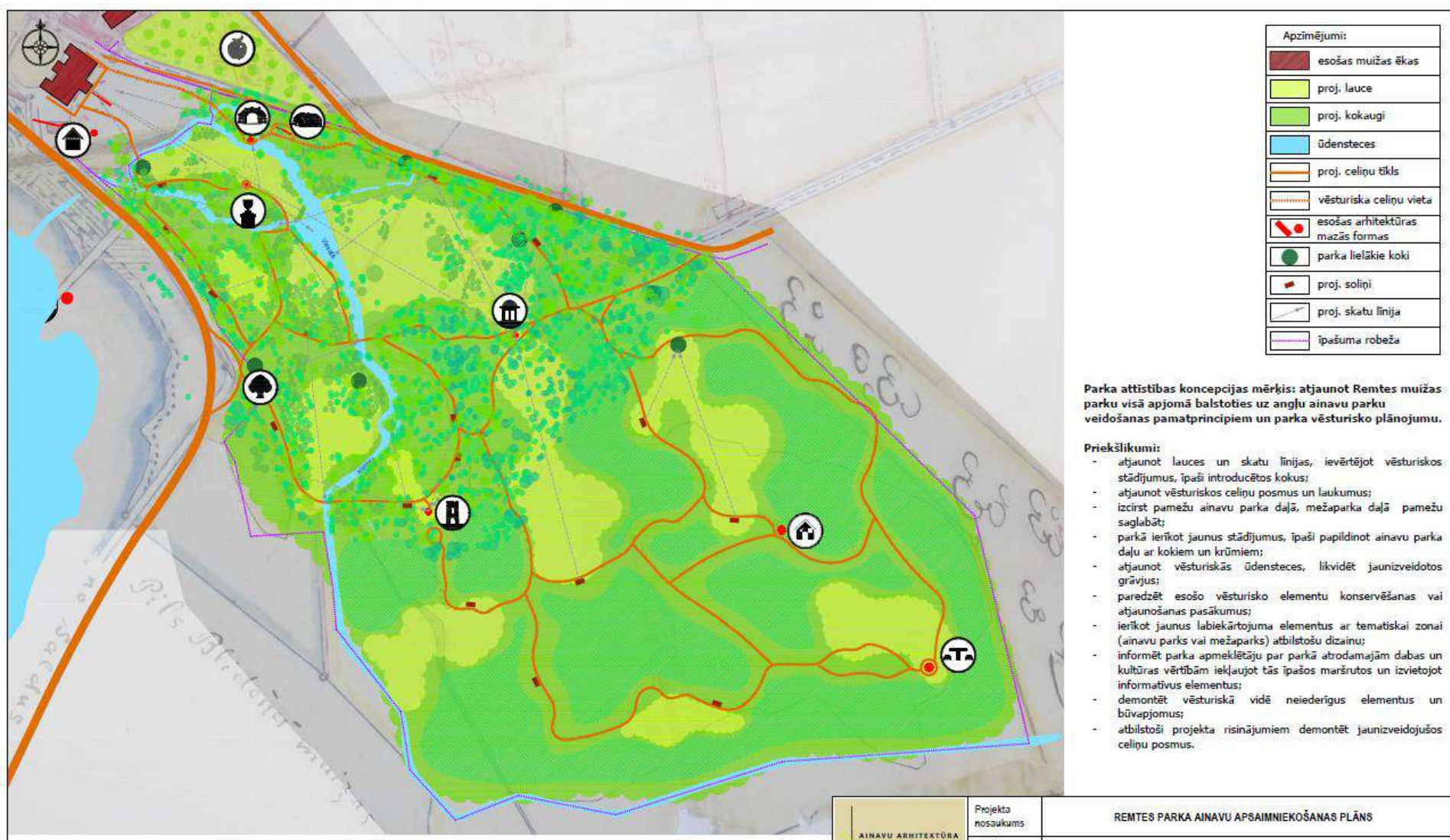
Parku apsaimniekošanas plānu izstrāde

- Materiālu analīze un salīdzināšana

Parku apsaimniekošanas plānu izstrāde

- Materiālu analīze un salīdzināšana

- Materiālu analīze un salīdzināšana

**Vēsturiskie dati + esošās situācijas novērtējums
+ dendrologa novērtējums**

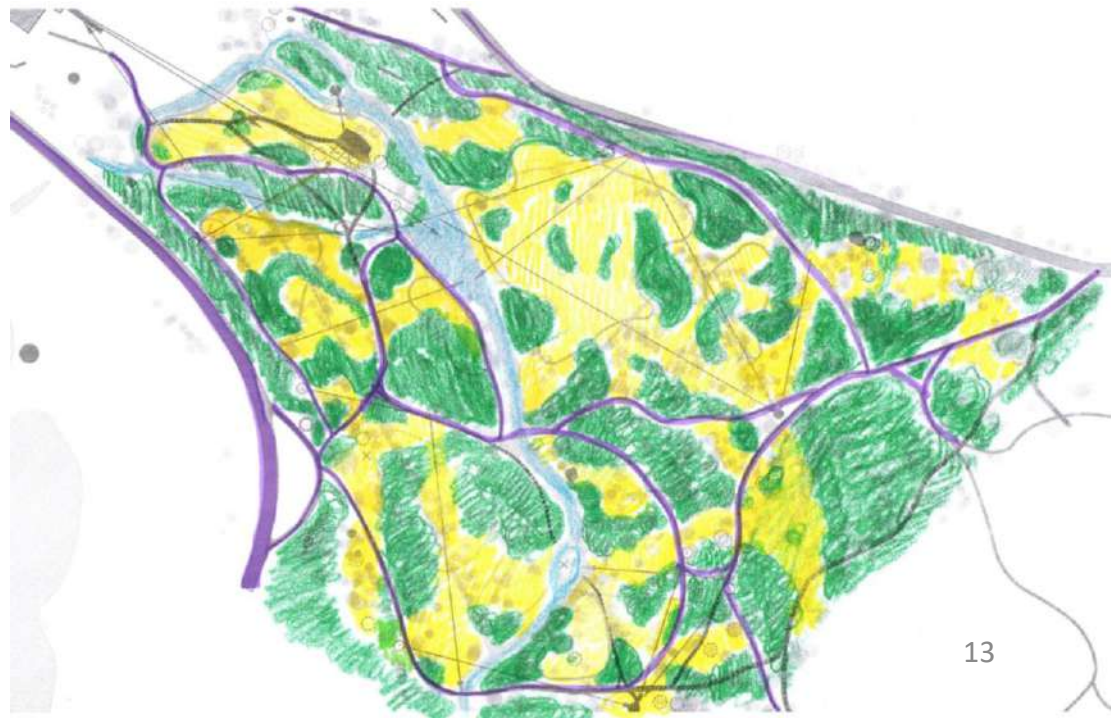

- Ainavu veidošanas principi

1. Esošie kokaugi – vecums, apjoms, suga, kompozīcija, u.c.
2. Vēsturiskais celiņu tīkls
3. Vēsturiskie objekti, t.sk. ūdensteces un tilpes

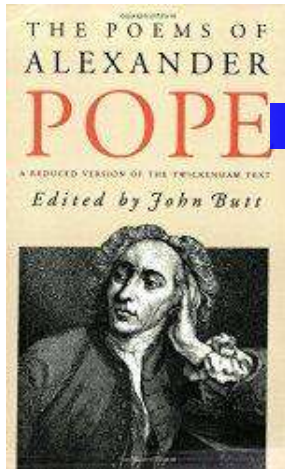
1. Skatu līnijas, atvērumi
2. Telpas, lauces
3. Kompozīcija
4. ...

DĀRZU un PARKU VĒSTURISKĀ ATTĪSTĪBA

Joseph Addison

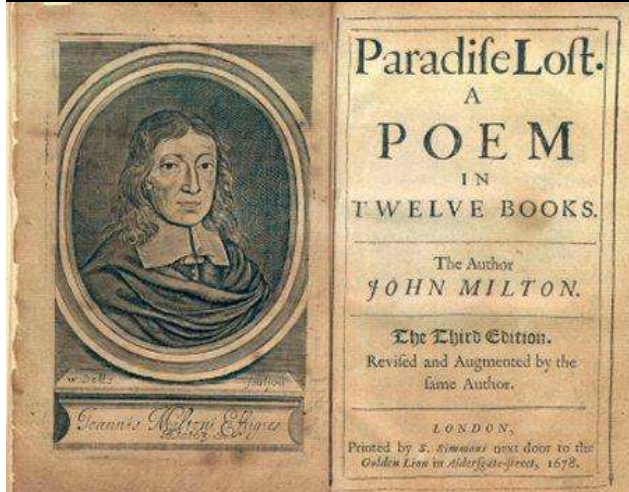
Angļu ainavu parka **filozofijas** pirmsākumi

J. Addison (1672–1719)

A. Pope (1688–1744)

J. Milton (1608–1674)

Literāti

Dzejnieka Džona Miltona (J. Milton) episkā poēma „Zudušā paradīze” („*Paradise Lost*”) **akcentēja izlocītas līnijas, dabiskas ūdenkrātuves, lauku paugurus un mežainu apvidu**

Mākslinieki

Angļu ainavu parka **filozofijas** pirmsākumi

C. Lorrain (1600–1682)
J.-A. Watteau (1684–1721)
F. Boucher (1703–1770)
W. Gilpin (1724–1804)

Claude Lorrain

Mākslinieks Viljams Gilpins (*W. Gilpin*) apkopoja **varenuma un skaistuma** jēdzienus un radīja **gleznieciskuma** teorijas.

Jean-Antoine Watteau

Ainavā caur dārzu un parku realizāciju tiek ienesta **skatu daudzveidība, pārsteigums, sentiments**, izmantojot tādas ainavas kompozīcijas veidotājus kā **sānu kulises, fonu, tālāko plānu, gaismas un ēnas spēles, attālumus** utt.

François Boucher

Angļu ainavu parka filozofijas pirmsākumi

W. Kent (1685–1748)
L. Brown (1716–1783)
H. Repton (1752–1818)

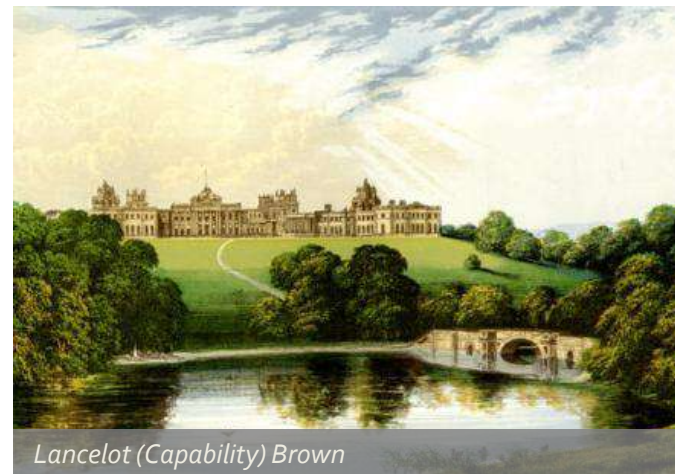
Angļu arhitekts Viljams Kents (*W. Kent*), bija persona, kas, kā teica arhitekts Horass Volpols (*H. Walpole*): „*pārlēca pāri žogam un ieraudzīja, ka visa daba ir dārzs*”

18. gs. 60. un 70. gados par dārza dizaina līderi kļuva **Lanselots Brovns** (*Lancelot (Capability) Brown*), kas iespējams ienesa angļu dārzos to **pilnīgāko izteiksmi**. Kad L. Brovns radīja ainavu balstītu uz esošo estētikas teoriju, viņš vienlaicīgi sagrāva daudzus formālos dārzus.

Viens no viņa kritiķiem bija zviedru izcelsmes arhitekts **Viljams Čambers** (*William Chambers*), kas 1772. gadā savā disertācijā par austrumu dārzkopību izteica **asas kritikas** par L. Brovna radītām **drūmā meža un dziļo, saules neaizsniedzamo ieleju dārza noskaņām**.

William Kent

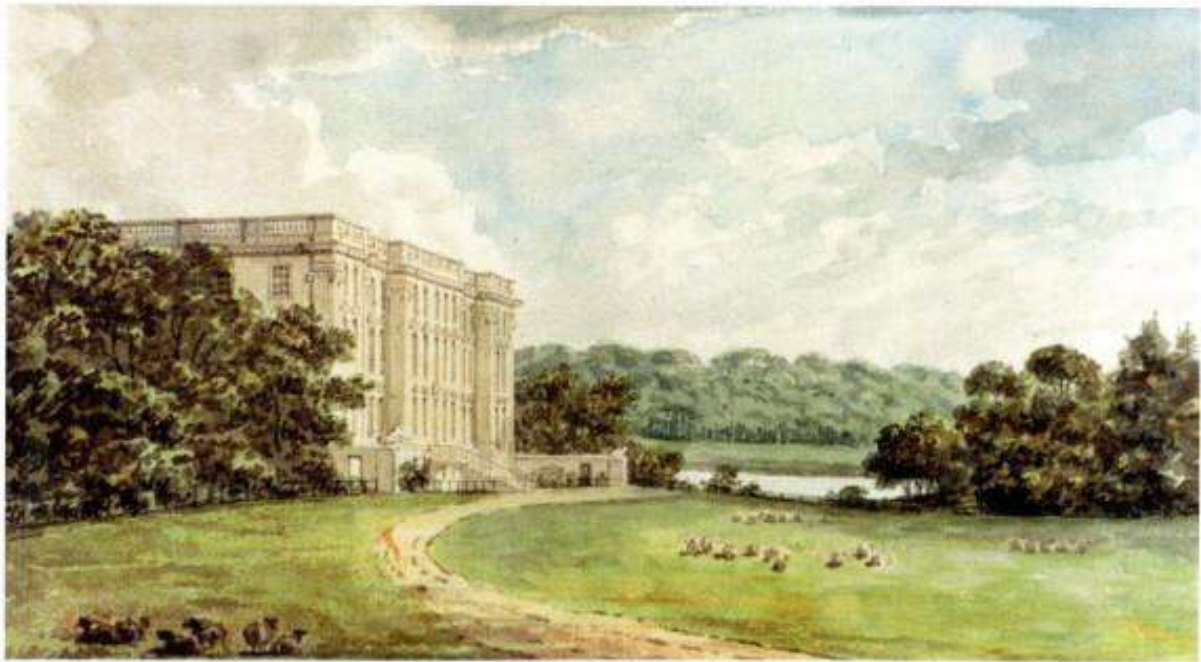
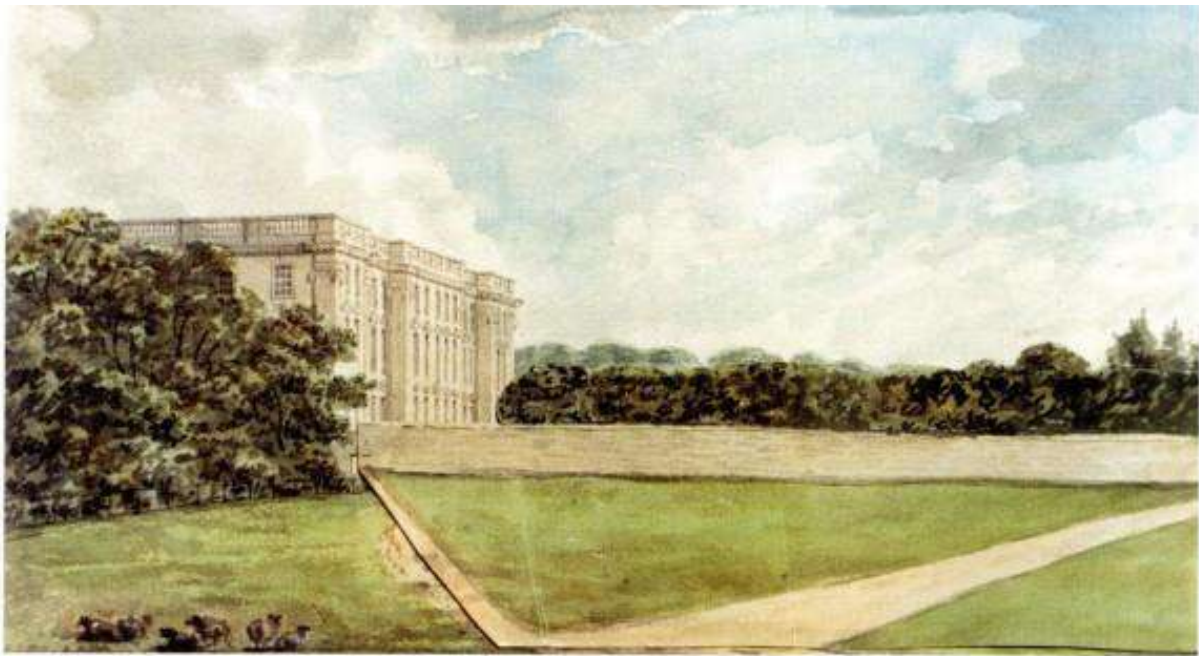

Lancelot (Capability) Brown

Arhitekti

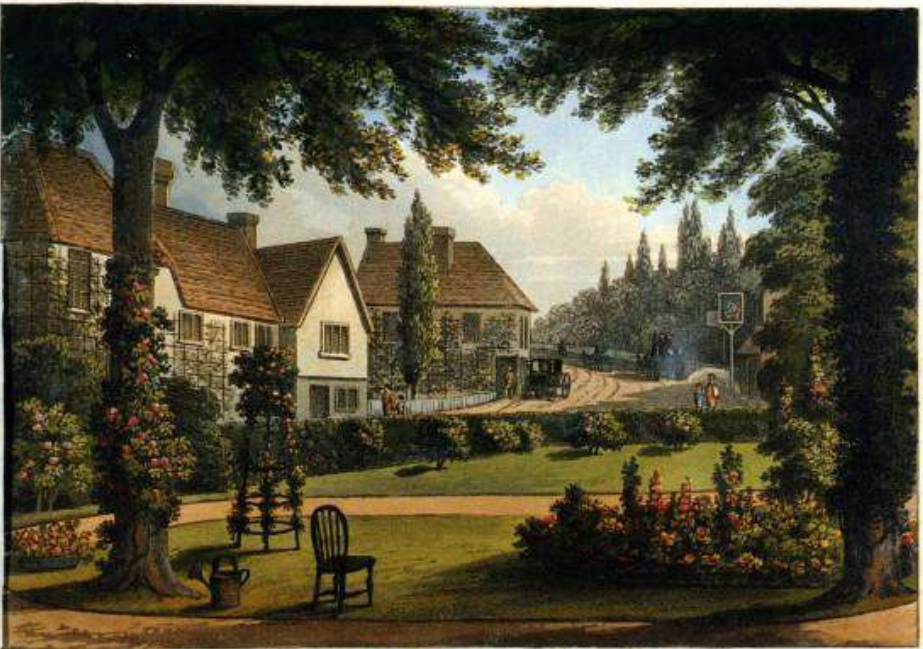

Humphry Repton (1752 – 1818)

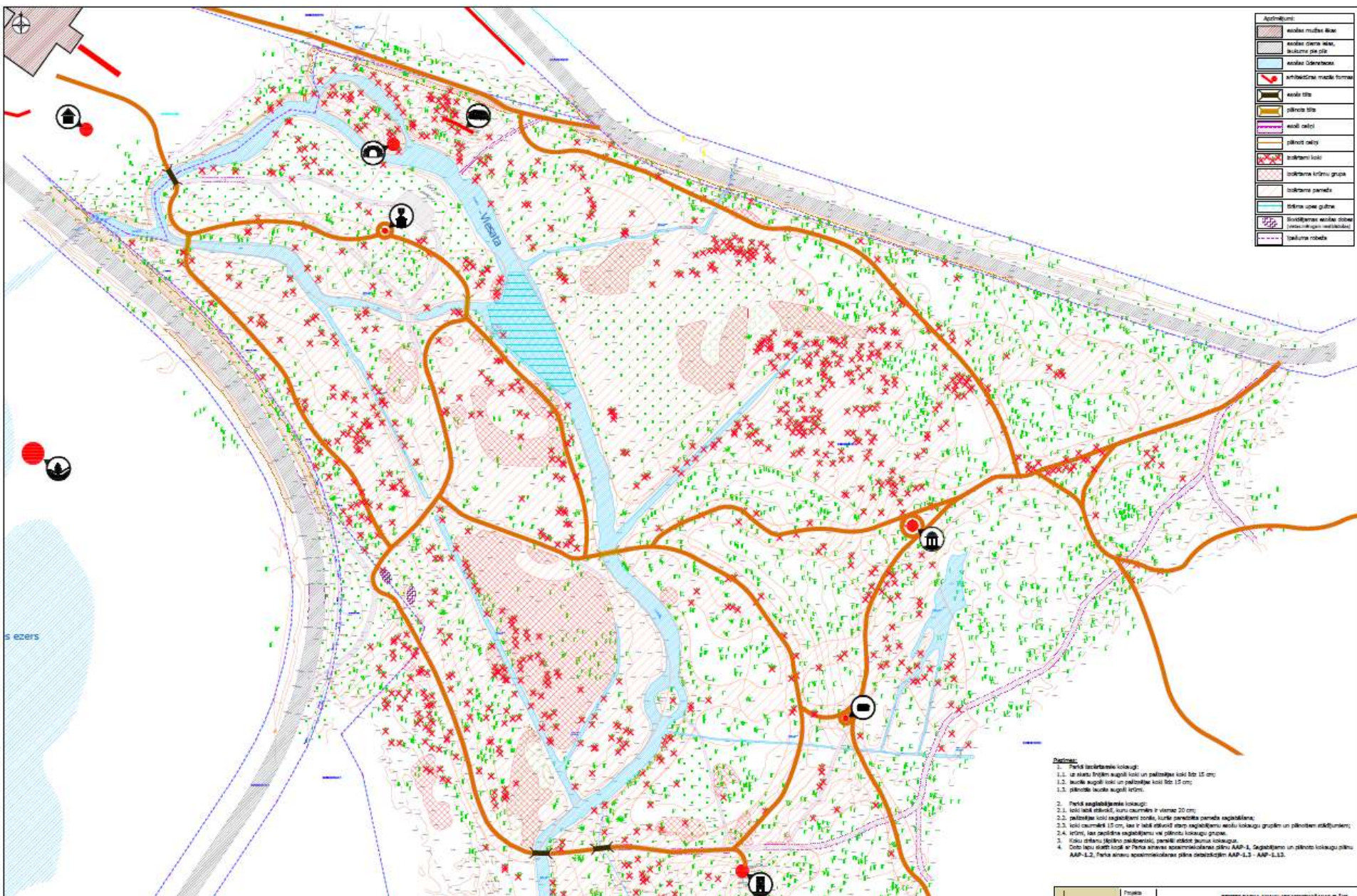
Humphry Repton (1752 – 1818)

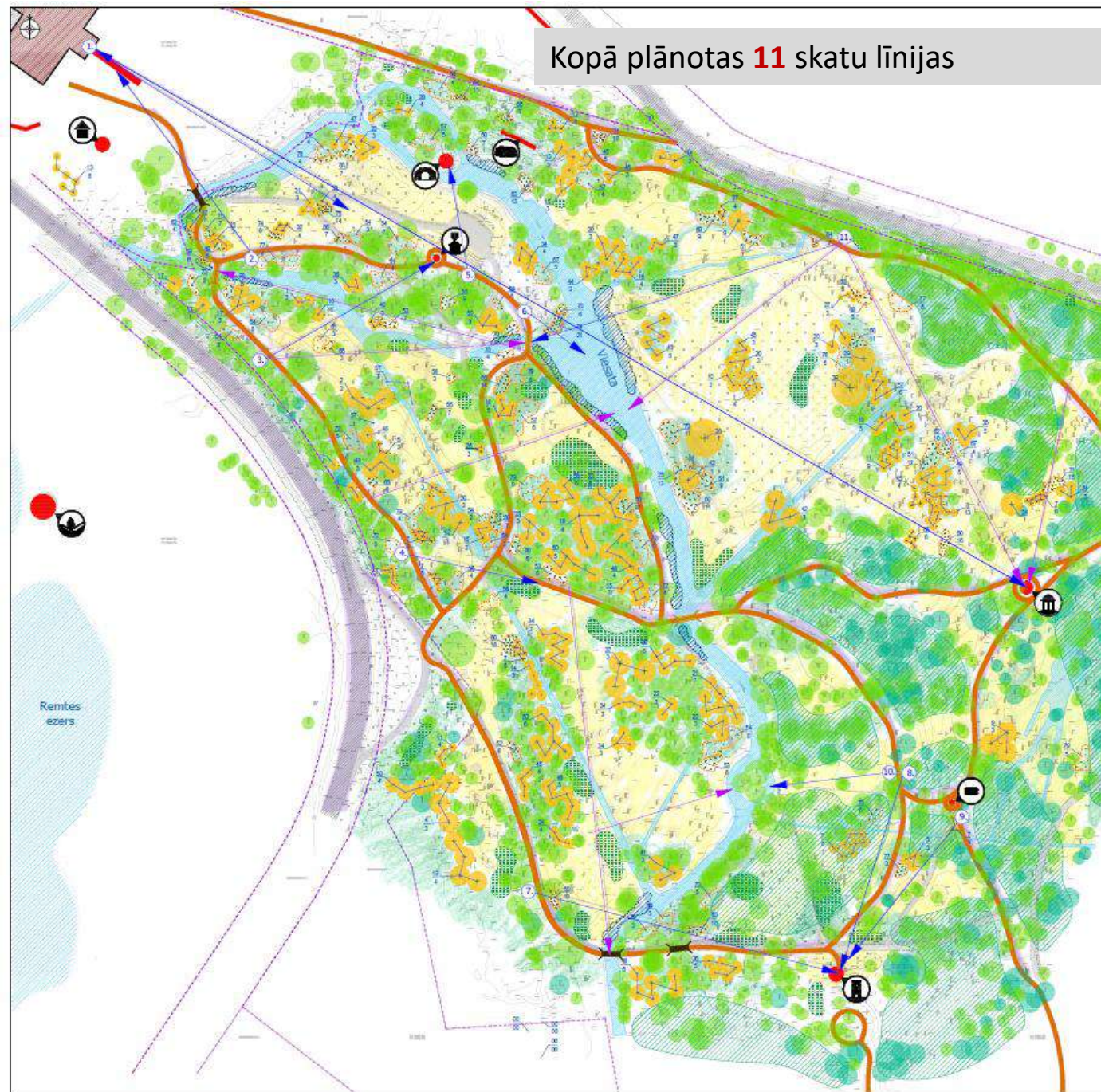
Branitzer park, Vācija (2017.gads)

- Ainavu plānu izstrāde – izcērtamo kokaugu plāns

- **Ainavu plānu izstrāde – saglabājamo un plānoto kokaugu plāns**

Kopā plānotas **11** skatu līnijas

	plānots celiņu tīkls
	esoši celiņi
	esošs tilts
	proj. tilts
	proj. lapu koks
	proj. skuju koks
	proj. krūmu grupa
	auga kārtas nr. apstādījumu sarakstā augu skaits
	saglabājama krūmu grupa
	saglabājams pamežs
	proj. krastmalu stādījumi
	īstermiņā attīstāma skatu līnija un tās Nr.
	ilgtermiņā attīstāma skatu līnija
	īpašumu robeža

Pielikums: doti lapu skaitļi kopā ar Parcs aizsargājamās dabas piemēra AAP-1, Līvūdujēro kokaugu piemēra AAP-1.1 Parcs aizsargājamās dabas piemēra AAP-1.2 un AAP-1.3.

[illegible]

• Ainavu plānu izstrāde – saglabājamo un plānoto kokaugu plāns – augu saraksts

NPK.	AUGA LATĪNISKAIS NOSAUKUMS	AUGA LATVISKAIS NOSAUKUMS	SKAITS, GAB.	PIEAUGUSA AUGA IZMĒRI		PIEZĪMES
				H,m	D,m	
57	Corylus colurna	Kokveida lazda	20	8	5	Vainags: blīvs, plati piramīdāls; lapojums: zaļš; augļi: rieksti.
58	Corylus cornuta	Smūkaugļu lazda	3	3	2	Lapojums zaļš.
59	Euonymus europaeus	Eiropas seglinš	12	5	1	Lapojums zaļš, rudenī krāsojas sārtos toņos, ziedi zaļgandzelteni. V. Dekoratīvi, oranžsarkani augļi. IX.
60	Euonymus alatus	Spārnotais seglinš	46	1,7	1,2	Lapojums zaļš, rudenī košos toņos; ziedi sīki, neuzkrītoši; augļi oranžsarkani.
61	Euonymus planipes	Plakankātiņa seglinš	7	2,5	3,5	Lapojums zaļš, rudenī krāsojas tumši sarkans; augļi sarkani, lieli, dekoratīvi.
62	Forsythia × intermedia "Week-End"	Vidējā forsītiņa, šķime	14	2,3	1,5	Lapojums zaļš, rudenī vīnsarkans; ziedi koši dzelteni, agri ziedoši.
63	Forsythia × intermedia 'Goldzauber'	Vidējā forsītiņa, šķime	20	2	1,5	Lapojums zaļš; Ziedi dzelteni, IV.
64	Hamamelis virginiana	Virdzīnijas burvjulazda	18	2,5	1	Lapojums zaļš, rudenī dzeltens; ziedi gaiši dzelteni. Zied vēlu rudenī pēc lapu nobiršanas vai ļoti agri pavasār.
65	Laburnum alpinum	Alpu zeltietus	9	6	2	Lapojums zaļš; ziedi dzelteni, galotnes ķekaros 15-40 cm, VI.

NPK.	AUGA LATĪNISKAIS NOSAUKUMS	AUGA LATVISKAIS NOSAUKUMS	SKAITS, GAB.	PIEAUGUSA AUGA IZMĒRI		PIEZĪMES
				H,m	D,m	
40	Salix acutifolia	Smaillapu vītols	3	4	2,5	Lapojums zaļš.
41	Salix alba	Baltais vītols	3	20	6	Lapojums sudrabaini balts.
42	Salix fragilis 'Bullata'	Trauslais sētas vītols, šķime	5	7	8	Lapojums zaļš; Ziedi neievērojami.
43	Salix rorida	Rsainais kārkls	5	15	5	Lapojums zaļš, apakšpusē ar baltu apsarmi.
44	Salix x sepulcralis 'Chrysocoma'	Nokarenais zeltzaru vītols, šķime	3	9	4	Lapojums smalks, zaļš; dzeltēni jaunā gada dzinumi.
45	Sorbus aria	Miltu pilādzis	11	4,5	4	Lapojums spilgti zaļš, apakšpusē balts, rudenī bronzas krāsā; ziedi balta, vairogos 5-8 cm, VI; augļi: oranžsarkani, ogas.
46	Sorbus decora	Daiļais pilādzis	8	4	3	Lapojums zilganzaļš; ziedi vāļi, VI; augļi oranžsarkani.
47	Sorbus intermedia	Zviedrijas pilādzis	7	7	4	Lapojums tumši zaļš; ziedi balta, VI.
48	Tilia × euchlora	Krimas liepa	19	15	6	Lapojums tumši zaļš, lapas apakšpusē gaiši zaļa, rudenī spilgti dzeltens; Ziedi dzeltenīgi, smaržīgi, VII-VIII.
49	Tilia americana "Macrophylla"	Amerikas liepa, šķime	5	12	5	Lapojums: sevišķi lielas, līdz 22 cm garas lapas.
50	Tilia platyphyllos	Platlapu liepa	26	20	6	

• Ainavu plānu izstrāde – saglabājamo un plānoto kokaugu plāns – skati

SKATA PUNKTS NR. 1

Skata raksturojums: skata punkts Nr.1 ir Remtes muižas parka galvenais skats, kas izvietojas pils parka daļas fasādes pusē parka galvenās lauces virzienā. No skata punkta fiksētas divas skatu līnijas (abas kopā veido vienu skata leņķi) uz parkā esošām mazām arhitektūras formām – Paviljonu un Vāzi.

Mērķis: atjaunot vēsturisko skatu no muižas pils uz parka galveno lauci un Paviljonu (kā arī no Paviljona uz pili), ilgtermiņā veidojot estētiski kvalitatīvu un kompozicionāli harmonisku parka galvenās lauces ainavu.

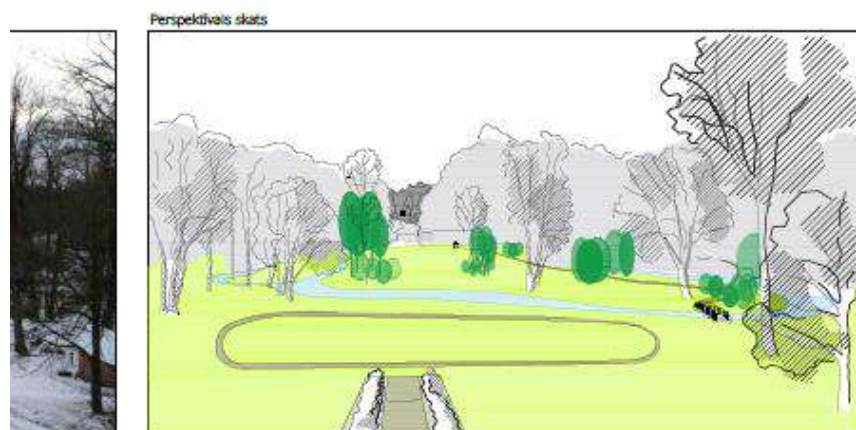
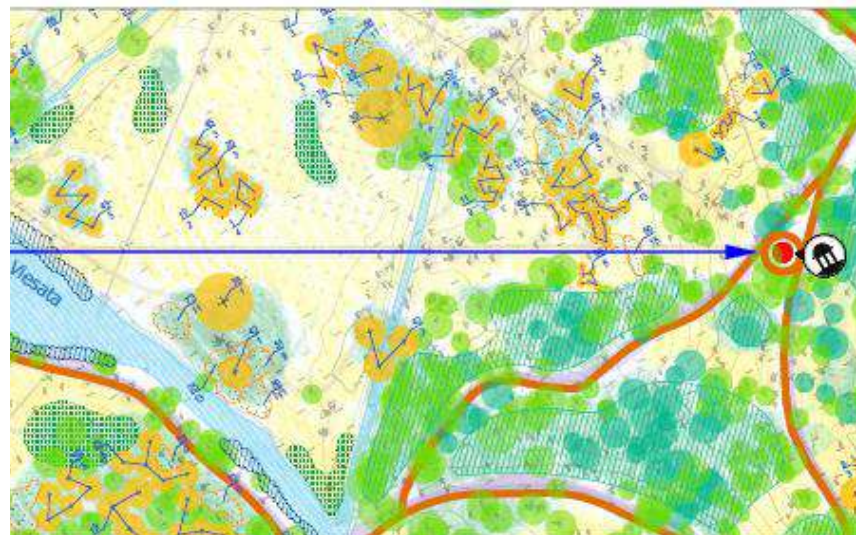
Priekšlikumi:

Parka veģetācija

- likvidēt skata leņķī esošus kokaugus;
- likvidēt pamežu parka daļā visa skata leņķī, atbilstoši plānā atzīmētām teritorijām;
- likvidēt kokaugus, tajā skaitā sējeņus un atvases pie Grotas un Moku kambara;
- likvidēt sējeņus un atvases Paviljona tuvākā apkārtnē (apm. 5 m radiusā);
- plānot jaunus daudzpakāpju stādījumus - liela un vidēja auguma kokus, liela auguma krūmus, vidēja un zema auguma krūmu grupas (sk. plānā un augu sarakstā);
- pie galvenā laucē esošiem dižkokiem un introducētiem kokiem uzstādīt informatīvas plāksnes ar kokauga latvisko un latīnisko nosaukumu, u.c. būtisku informāciju pēc nepieciešamības.

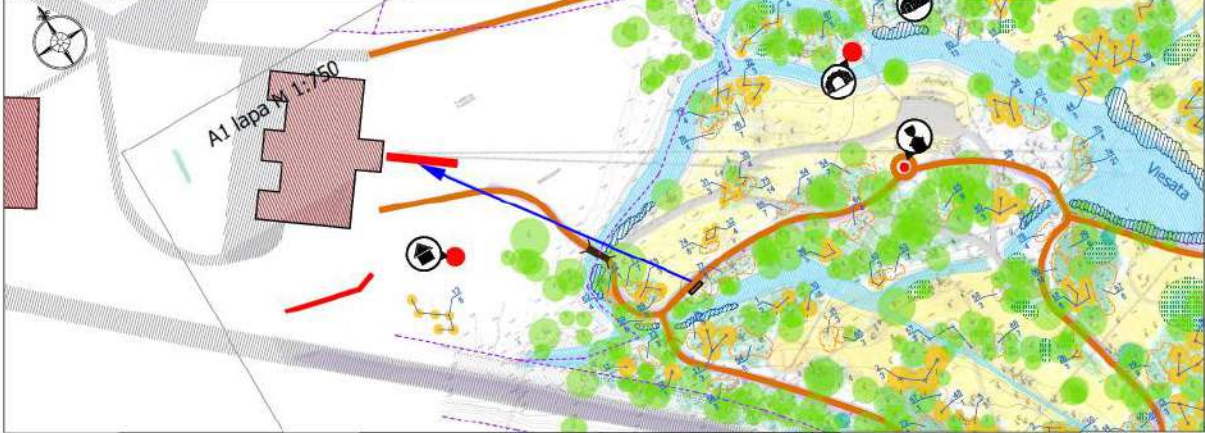
Parka labiekārtojums

- demontēt laucē esošas estrādes būvapjomus (asfaltsegumu, soliņus, betona pamatus, metāla elementus, u.c. vēsturiskā vidē neiederīgus elementus);
- atbilstoši projekta risinājumiem demontēt esošos celiņa posmus un atjaunot vēsturiskos celiņa posmus un laukumus (ap Vāzi un Paviljonu);
- paredzēt Grotas un Moku kambara konservēšanas vai atjaunošanas pasākumus;
- paredzēt Vāzes postamenta atjaunošanas pasākumus un plānot Vāzes vēsturiskā veidola kvalitatīvas kopijas izgatavošanu vai cita veida laikmetīga mākslas objekta izvietojumu;
- paredzēt Paviljona vēsturiskā veidola restaurācijas pasākumus, likvidējot iepriekš veikto darbu risinājumus;
- pie visām vēsturiskām arhitektūras mazām formām uzstādīt informatīvus stendus ar objekta nosaukumu un nozīmīgiem vēsturiskiem faktiem. Stendi izvietojami vidēji 3-5m attālumā no objekta, izmantojot vēsturiskā dabas vidē iederīgus un izturīgus materiālus.

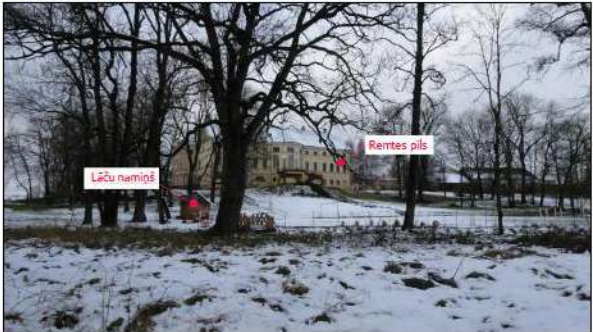

Ainavu plānu izstrāde – saglabājamo un plānoto kokaugu plāns – skati

Ainavu apsaimniekošanas plāns

Esošs attīstāms skats

Perspektīvais skats

SKATA PUNKTS NR. 2

Skata raksturojums: skata punkts Nr. 2 izvietojas parka galvenā laucē. No skata punkta fiksēta skata līnija uz Remtes pili un Lāču nemiņu.

Mērķis: atjaunot vēsturisko skatu no galvenās lauces uz muizās pili un Lāču nemiņu.

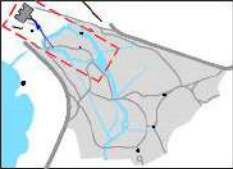
Priekšlikumi:

- Parka veģetācija:
 - likvidēt skata līnijā esošos kokaugu;
 - likvidēt pamežu parka daļā visa skata līnijā, atbilstoši plānā azimētām teritorijām;
 - plānot jaunas daudzpakāpju stādījumus - liela un vidēja auguma kokus, liela auguma krūmus, vidēja un zema auguma krūmu grupas (sk. plānā un augu sarakstā);
 - veikt plānotu ceļu tuvumā esošu koku sakopšanu;
 - plānot lielas dekoratīvu krastmalas augu grupas Viesātes upes krastā;
 - pie galvenā laucē esošiem dižkokiem un introducētiem kokiem uzstādīt informatīvas plāksnes ar kokauga līstisko un latīnisko nosaukumu, u.c. būtisku informāciju pēc nepieciešamības.

Parka labiekārtojums

- pie visām vēsturiskām arhitektūras mazām formām uzstādīt informatīvus stendus ar objekta nosaukumu un citiem nozīmīgiem vēsturiskiem faktiem. Stendi izvietojami vidēji 3-5m atālumā no objekta, izmantojot vēsturiskā dabas vidē iedrošus un ietuvus materiālus;
- sporta laukuma malā likvidēt esošus aktivitāšu elementus, kas ierīkoti no autotransporta riepām;
- atjaunot parka vēsturiskos ceļu posmus;
- likvidēt parkā jaunizveidotos ceļu posmus, to vietā ierīkojot zālienu;
- skata punktā izvietot brīvstāvošu koka solu.

Skata izvietojums plānā

Azimētājumi:

	esošas muizās ēkas
	ūdensteces
	plānoti ceļi
	saglabājams lapu koks
	saglabājams skuju koks
	saglabājams pamežs
	saglabājama krūmu grupa
	proj. lapu koku stādījumi
	proj. skuju koku stādījumi
	proj. krastmalas augi
	augu līstis numurs apzīmējumu sarakstā
	arhitektūras mazās formas
	proj. skatu līnija
	proj. sols

 SIA "VEIDOT VIDI" JELGAVA KOKAPRĀTĀ / ARHITECTS SĒVA DIZAINA Mēl. lāb. nr. 3302995, 3302999 SIA "Veido vidi" Tēl. nr. 13002302302 Adrese: Ainau iela Nr. 45, Jelgava, LV-2001 Tēl. +371 23302302 E-pasts: info@veidotvidi.lv	Projekta nosaukums:	REMTE PAKA AINAVU APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS			
	Objekta adrese	Remtes muizās parks, Remte, Remtes pagasts, Brocēnu novads			
	Datums	12.2017.	Pasūtītājs	A/S "Latvijas valsts meži"	
	Proj. vadītāja	K. Dreja	Projekta Nr.	S-S-9_00g_101_17_191	
	Ainavu arh.	L. Herzoga	Lapas nosaukums	Parks ainavu apsaimniekošanas plāna detalizācija. Skata punkts Nr. 2	
		L. Dreimane	Mērogs	Stadija	Marka
		J. Kļimoviča			
			Mērogs	Stadija	Marka
			M 1:1000	-	AAP-1.4
				Lapas Nr.	Lapu sk.
				11	27

Ainavu plānu izstrāde – saglabājamo un plānoto kokaugu plāns – skati

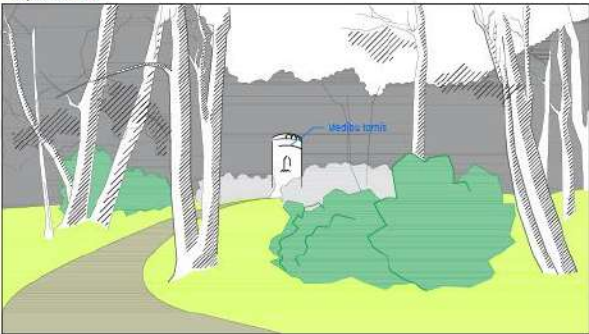
Ainavu apsaimniekošanas plāns

Esošs attīstāms skats

Perspektīvais skats

SKATA PUNKTS NR. 8

Skata raksturojums: skata punkts Nr. 8 izvietojas parka DA daļā uz atjaunojama vēsturiska celiņa. No skata punkta fiksāta skata līnija uz Medību torni.

Nērķis: atjaunot skata līniju uz Medību torni.

Priekšlikumi:

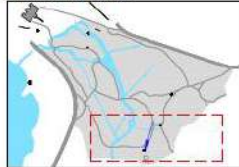
Parka veģetācija

- likvidēt skata leņķī esošus kokaugus;
- likvidēt pamežu parka daļā visa skatu leņķī, atbilstoši plānā atzīmētām teritorijām;
- plānot jaunus daudzpakāpju stādījumus - liela un vidēja auguma kokus, liela auguma krūmus, vidēja un zema auguma krūmu grupas (sk. plānā un augu sarakstā);
- veikt plānotu celiņu tuvumā esošu koku sakopšanu;
- pie celiņu tuvumā esošiem dižkokiem un introductīviem kokiem uzstādīt informatīvas plāksnes ar kokauga latvisko un latvisko nosaukumu, v.c. būtisku informāciju pēc nepieciešamības.

Parka labiekārtojums

- atjaunot parka vēsturiskos celiņu posmus;
- likvidēt parkā jaunizveidojamos celiņu posmus, to vietā ierīkojot zālienu.

Skata izvietojums plānā

Apzīmējumi:

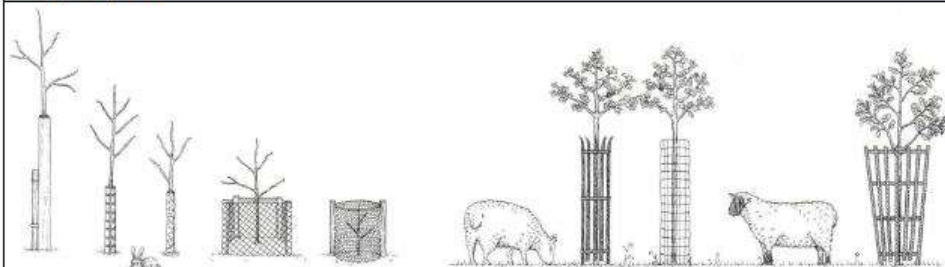
	ūdensteces
	plānoti celiņi
	saglabājams lapu koks
	saglabājams skuju koks
	saglabājams pamežs
	saglabājama krūmu grupa
	proj. lapu koku stādījumi
	proj. skuju koku stādījumi
	proj. krūmu stādījumi
	proj. krastmalas augi
	augu kārtas numurs apstādījumu areālā
	arhitektūras mazās formas
	proj. skatu līnija
	proj. sols

	Projekta nosaukums	REMĒTES PARKA AINAVU APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS			
	Objekta adrese	Remtes muižas parks, Remte, Remtes pagasts, Brocēnu novads			
	Datums	12.2017.	Pasūtītājs	A/S "Latvijas valsts mežs"	
	Proj. vadītāja	K. Dreja	Projekta Nr.	S-S_00lg_101_17_191	
	Ainavu arh.	L. Hercoga L. Dreimane J. Kilmanoviča	Lapas nosaukums	Parka ainavu apsaimniekošanas plāna detaļizācija. Skata punkts Nr. 8	
SIA "VEID VIDI", JELGAVA Reģ. Nr. LV80229428 Adrese: Aina, 14-45, Jelgava, LV301 Tālrunis: +371 23333000 E-pasts: info@veidvidi.lv		Mērogs	Stadija	Marka	Lapas Nr. 17
		M 1:1000		AAP-1.13	27

- Apsaimniekošanas priekšlikumi

JAUNO STĀDĪJUMU AUGŠANAS APSTĀKĻU UZLABOŠANA

Labas prakses piemēri

Koka stumbra aizsargi. Jauno stādījumu aizsardzība pret iespējamām dzīvnieku radītiem kaitējumiem

Plastikāta maza auguma jauno stādījumu aizsargi

Metāla stieplu jeb sieta aizsargi jauniem stādījumiem. Jauno stādījumu vainagu veidošana

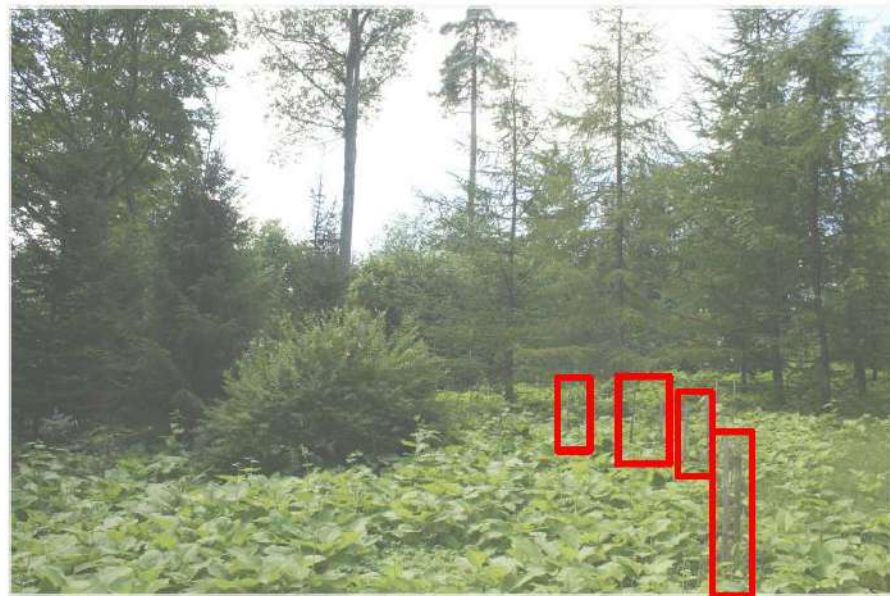
Koku piesiešana, izmantojot vienu atbalsta mietu un elastīgo lenti

Plastikāta koka stumbra aizsargi teritorijās, kur notiek zāliena pļaušana izmantojot trimeri

1. att. Jauno stādījumu stumbra bojājumi

ESOŠO PARKA CELIŅU UN LAUKUMU APSAIMNIEKOŠANA

Labas prakses piemēri

Celiņu malu kopšanas instruments. Veido akurātu celiņa malu, nogriežot zāliena velēnu

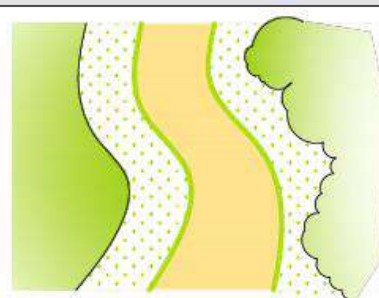
Celiņu malu kopšana, izmantojot kapli. Celiņa malas trase atsprausa, vedojot akurātu līniju

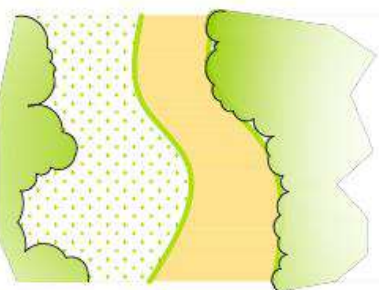
Northen Garden. Irdenā seguma pastaigu celiņš

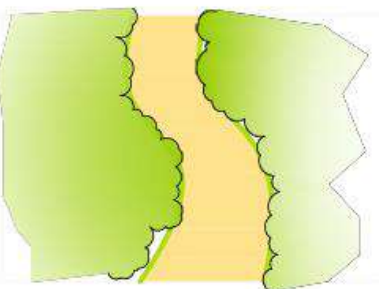
Stourhead Park, Anglija

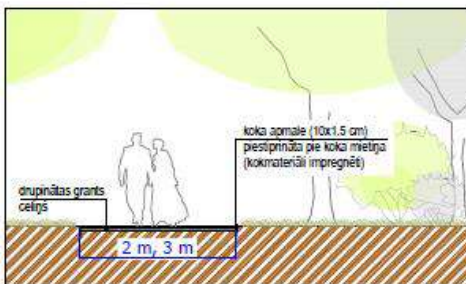
Jenischpark, Vācija. Regulāri pļauta pļava gar parka pastaigu celiņu

Munchen Englischer Garten, Vācija. Pļautas pastaigu celiņa malas, atkārtotot apauguma robežu

Le Chateau de Bagatelle, Francija. Parka pastaigu taka ar soliņiem. Nepļauta pļava

Priekšlikums parka celiņu ierīkošanai. Celiņu platumus un seguma konstrukcija

SEGUMA KONSTRUKCIJA		
Seguma griezumam	Seguma konstrukcija	Biezums, cm
	Drupināta grants (0-25)	7-8
	Šķembu maisījums (0-45)	7-8
	Esošā grunts	-

AINAVU ARHITEKTŪRA
KONKOPĪBA / ARBORISTS
BŪVKONSTRUKCIJAS

VEIDO VIDI

SIA "VEIDO VIDI", JELGAVA
Mob. tālr.: 22007585, 28576779

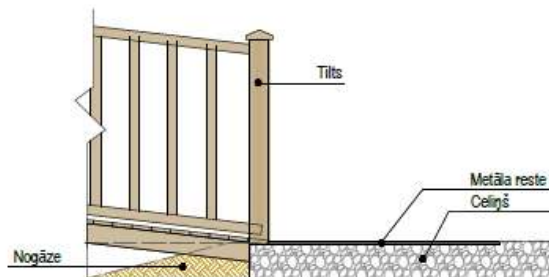
SIA "Veido vidi"
Reģ. Nr. LV49033956426
Adrese: Aizkraukle iela 14a-4b, Jelgava, LV-3001
Tālr.: +371 22007585
e-pasts: k.dreja@veidovidi.lv

Projekta nosaukums		ELEJAS MUĪŽAS PARKA AINAVU APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS			
Objekta adrese		Parka aleja 1, Eleja, Elejas pag., Jelgavas novads, LV-3023			
Datums	12.2018.	Pasūtītājs	Jelgavas novada pašvaldība		
Proj. vadītāja	K. Dreja	Projekta Nr.	VV_2018/08		
Ainavu arh.	J. Klimanoviča	Lapas nosaukums	Parka celiņu un laukumu apsaimniekošana		
		Mērogs	Stadija	Marka	Lapas Nr.
		-	-	AAP-1.14	21
					27

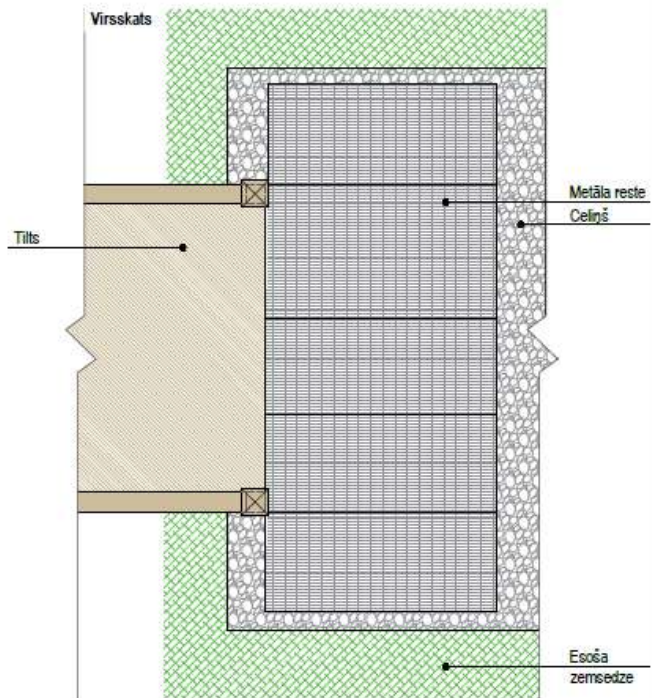
VIDES PIEEJAMĪBAS NODROŠINĀŠANA

1. variants

Pretskats

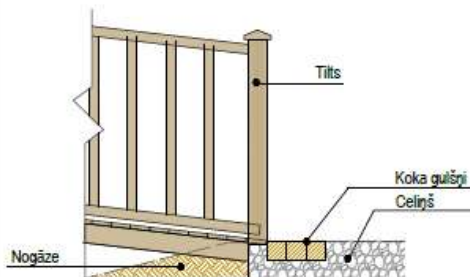

Virsskats

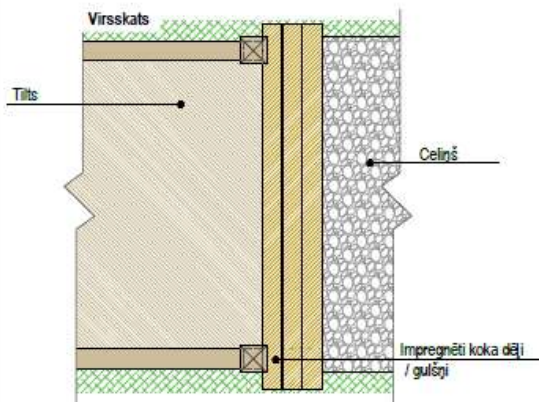

2. variants

Pretskats

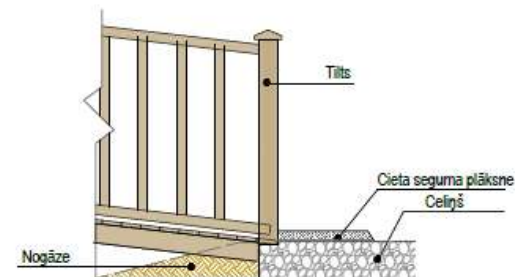

Virsskats

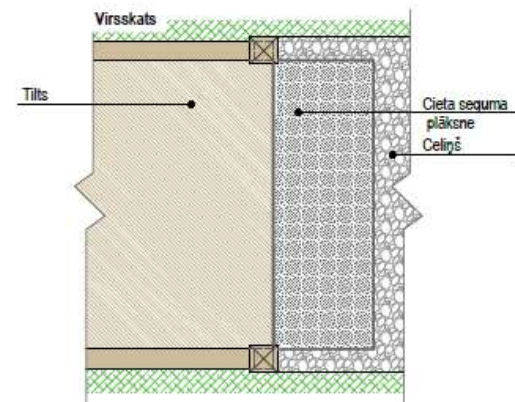

3. variants

Pretskats

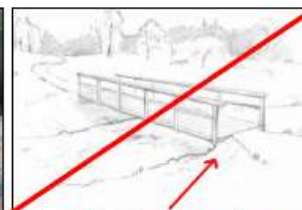
Virsskats

Labas prakses piemēri

1. varianta risinājums - Metāla rēste, Jenishpark, Vācija

Nogāzes izskalošanās pie tilta pamatnes
(Avots: Y. Lundel, 2005. Access to the forests for disabled people)

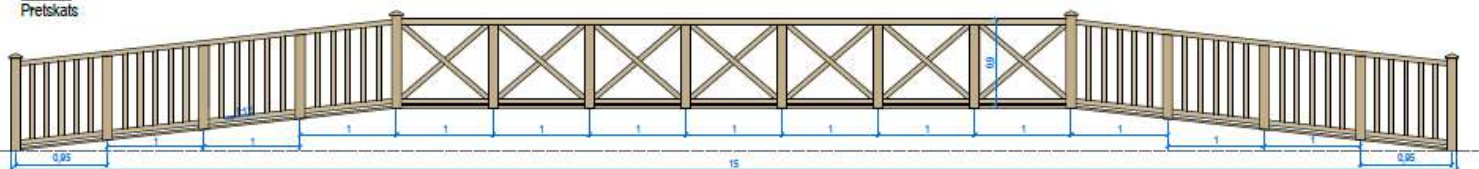
2. varianta risinājums erozijas novēršanai
(Avots: Y. Lundel, 2005. Access to the forests for disabled people)

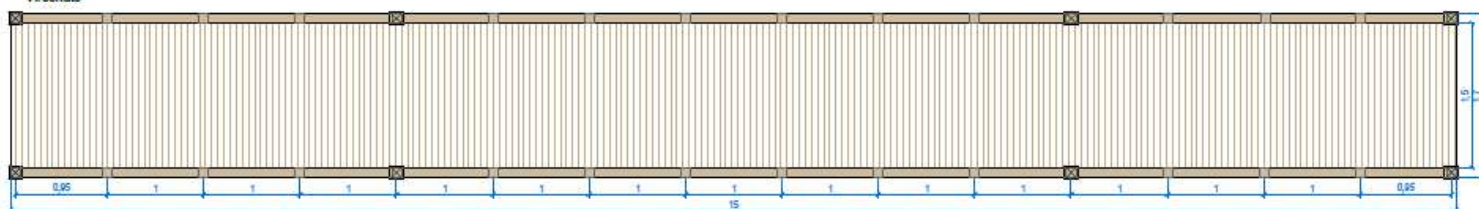
3. varianta risinājums - Cietā seguma plāksne, Hanige, Zviedrija
(Avots: Y. Lundel, 2005. Access to the forests for disabled people)

<p>SIA "VEIDO VIDI", JELGAVA Mob. tālrunis: 22007585, 28376779</p> <p>SIA "veido vidi" Reģ. Nr. LV43033056428 Adrese: Aizkraukle iela 14a-49, Jelgava, LV-3001 Tālrunis: +371 22007585 e-pasts: info@veido-vidi.lv</p>	Projekta nosaukums	REMĒTES PARKA AINAVU APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS			
	Objekta adrese	Remtes muižas parks, Remte, Remtes pagasts, Brocēnu novads			
	Datums	12.2017.	Pasūtītājs	A/S "Latvijas valsts meži"	
	Proj. vadītāja	K. Dreja	Projekta Nr.	5-5.9_00lg_101_17_191	
	Ainavu arh.	L. Hercoga	Lapas nosaukums	Labiekārtojuma elementu priekšlikumi. Vides pieejamības nodrošināšana.	
		L. Dreimane			
		J. Klimanoviča			
	Mērogs	M 1:25	Stadija	Marka	Lapas Nr. Lapu sk.
				AAP-1.16.1	24 27

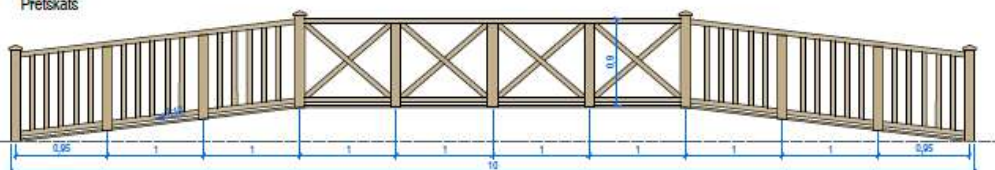
TILTS 1
Pretskats

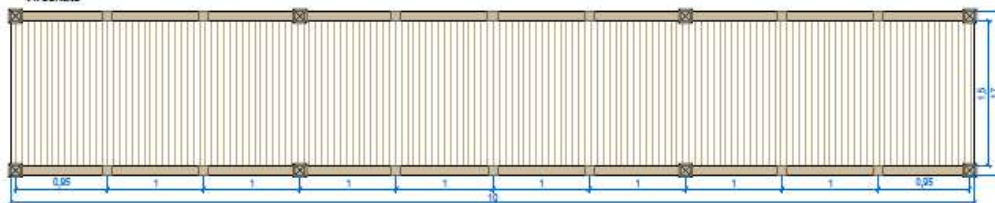
Virsskats

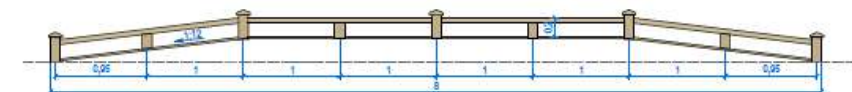
TILTS 2
Pretskats

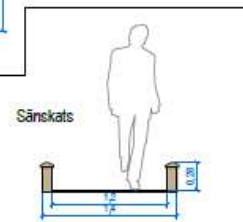
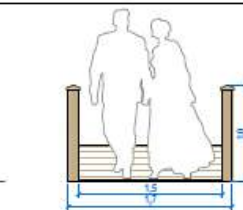
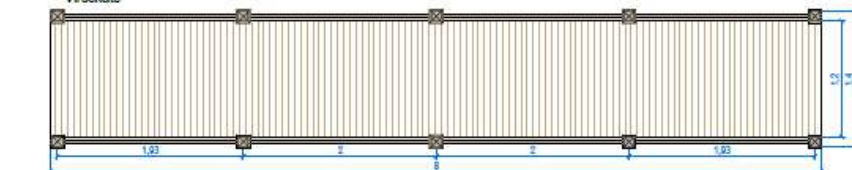
Virsskats

TILTS 3
Pretskats

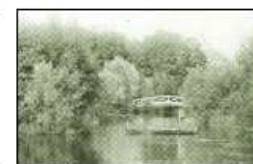
Virsskats

Vēsturiskas tiltiņu fotofiksācijas

Paimse, Igaunija

Vaade, Igaunija

Valvere, Igaunija

Aasma, Igaunija

Labas prakses piemēri atjaunotiem tiltiņiem

Tils Jaunouce

Tostamaa, Igaunija

<p>SIA "VEIDO VIDĪ", JELGAVA Mob.tālr.: 33007585, 38376779</p> <p>SIA "Veido vidi" Reģ.Nr. LV4803398426 Adrese: Aizsēr iela 16a-4B, Jelgava, LV-3001 Tālrunis: +371 22007585 e-pasts: k.dreimane@veidovidi.lv</p>	Projekta nosaukums	REMĒTES PARKA AINAVU APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS			
	Obejka adrese	Remtes muižas parks, Remte, Remtes pagasts, Brocēnu novads			
	Datums	12.2017.	Pasūtītājs	A/S "Latvijas valsts meži"	
	Proj. vadītāja	K. Dreija	Projekta Nr.	5-5.9_00lg_101_17_191	
Ainavu arh.	L. Hercoga	L. Dreimane	Lapas nosaukums	Labiekārtojuma elementu priekšlikumi.	
	J. Klimanoviča				
			Mērogs	Stadija	Marka
			M 1:50	-	AAP-1.16
				Lapas Nr.	Lapu sk.
				23	27

INFORMATĪVAS NORĀDES

INFORMĀCIJAS STENDI

REMES PARKA AINAVU APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS					
Remtes muižas parks, Remte, Remtes pagasts, Brocēnu novads					
Datums	12.2017.	Pasūtītājs	A/S "Latvijas valsts meži"		
Proj. vadītāja	K. Dreja	Projekta Nr.	5-5-9_00lg_101_17_191		
Ainavu arh.	L. Hercoga	Lapas nosaukums	Labiekārtojuma elementu priekšlikumi. Informācijas norādes, stendi.		
	J. Klimanoviča	Mērogs	Stadija	Marka	Lapas Nr.
				AAP-1.18	26
					27

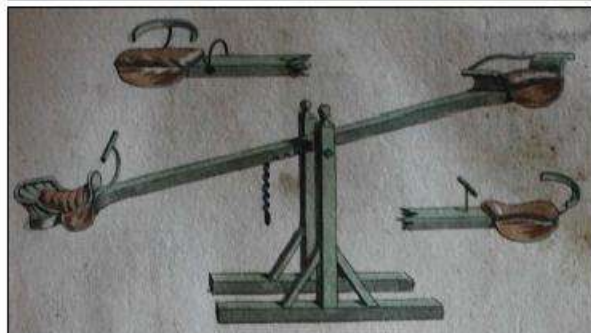
AINAVU ARHITEKTŪRA
KOKKOPĪBA / ARBORISTS
BŪVKONSTRUKCIJAS

VEID VIDI

SIA "VEIDO VIDI", JELGAVA
Mob. tālr.: 22007555, 28376779

SIA "Veido vidi"
Reģ. Nr. LV482359426
Adrese: Aizkraukle iela 14a-40, Jelgava, LV-3001
Tāl.: +371 22007555
e-pasts: info@veidovidi.lv

BĒRNU ROTAĻU IEKĀRTAS

• Apsaimniekošanas priekšlikumi – **ikgadēji veicamo darbu saraksts un grafiks**

Nr.p.k.	Darbu veids	Ieteicamais biežums (reizes gadā)	Piezīmes
Apstādījumi			
	Zāles pļaušana, savākšana un izvešana centrālajā laucē	4	No jūnija līdz septembrim
	Zāles pļaušana, savākšana un izvešana pārējās laucēs	2	Pirmo reizi pēc Jāņiem, otro – augusta vidū
	Zāles pļaušana, savākšana un izvešana gar celiņiem, laukumiem	4	No laukumu, celiņu malām uz abām pusēm 3-5m, jūnijs līdz septembris
	Jauno stādījumu ravēšana	3	
	Apmeklētājam bīstamo sauso koku vai sauso zaru izzāģēšana (vietās, kur uzturas cilvēki)	1	
	Krūmu grupu atbrīvošana no pašizsējas kokiem. Atvašu, sējeņu izgriešana, savākšana	1	Jūlijs, augusts vecā mēnesī
	Sauso, slimību, kaitēkļu bojāto koku izzāģēšana, transportēšana	Pēc nepieciešamības	Bioloģiskās daudzveidības uzturēšanai saglabāt atsevišķās mežaparka daļās
	Pīlādžlapu sorbārijas (<i>Sorbaria sorbifolia</i>) un Baltās spirejas (<i>Spiraea alba</i>) audžu ierobežošanas apļaujot	4x sezonā	
	Zaru savākšana no celiņiem, laukumiem, laucēm, transportēšana	Pēc nepieciešamības	Pavasari, pēc lielākiem vējiem
Celiņu tīklojums			
	Celiņu seguma atjaunošana (izskalojumi u.c. bojājumi)	Pēc nepieciešamības	

- Apsaimniekošanas priekšlikumi – **īstermiņa (5 gadi) atjaunošanas darbi un grafiks**

Veicamie darbi	2018. gads	2019. gads	2020. gads	2021. gads	2022. gads
Skatu līniju atjaunošana					
Attīstāmie skati	x (1.-3.skats)	x (4.,5.skats)	x (6.,7.skats)	x (8.,9.skats)	x (10.skats)
Kokaugu izciršana	x	x	x	x	x
Saglabājamo kokaugu sakopšana	x	x	x	x	x
Reljefa līdzināšana	x	x	x	x	x
Zāliena sēšana	x	x	x	x	x
Jaunu stādījumu ierīkošana	x	x	x	x	x
Sūpoļu pārvietošana, lai neaizsedz skatu uz medību torni	x				
Celiņu tīklojuma pilnveidošana					
Vēsturiskā celiņu tīkla apsekošana					
Celiņu posmu atjaunināšana, ierīkošana			x		
Noteiktu celiņu posmu likvidēšana (seguma pīrāga izņemšana, nomaiņa ar auglīgu augsni un zālienu)			x		
Asfalta seguma demontāža		x			
Arhitektūras mazās formas					
Grotas konservācija vai atjaunošana, liekā apauguma noņemšana		x			
Moku kambara konservācija, liekā apauguma noņemšana		x			
Vāzes atjaunošana				x	
Paviljona jeb rotundas atjaunošana tā vēsturiskā veidolā					x
Labiekārtojuma struktūras un elementi					
Estrādes demontāža		x	x		

- Apsaimniekošanas priekšlikumi – **ilgtermiņa kopšanas darbi un grafiks**

Ilgtermiņā veicamie darbi balstīti uz Remtes muižas parka ilgtermiņa mērķi un attīstības koncepciju:

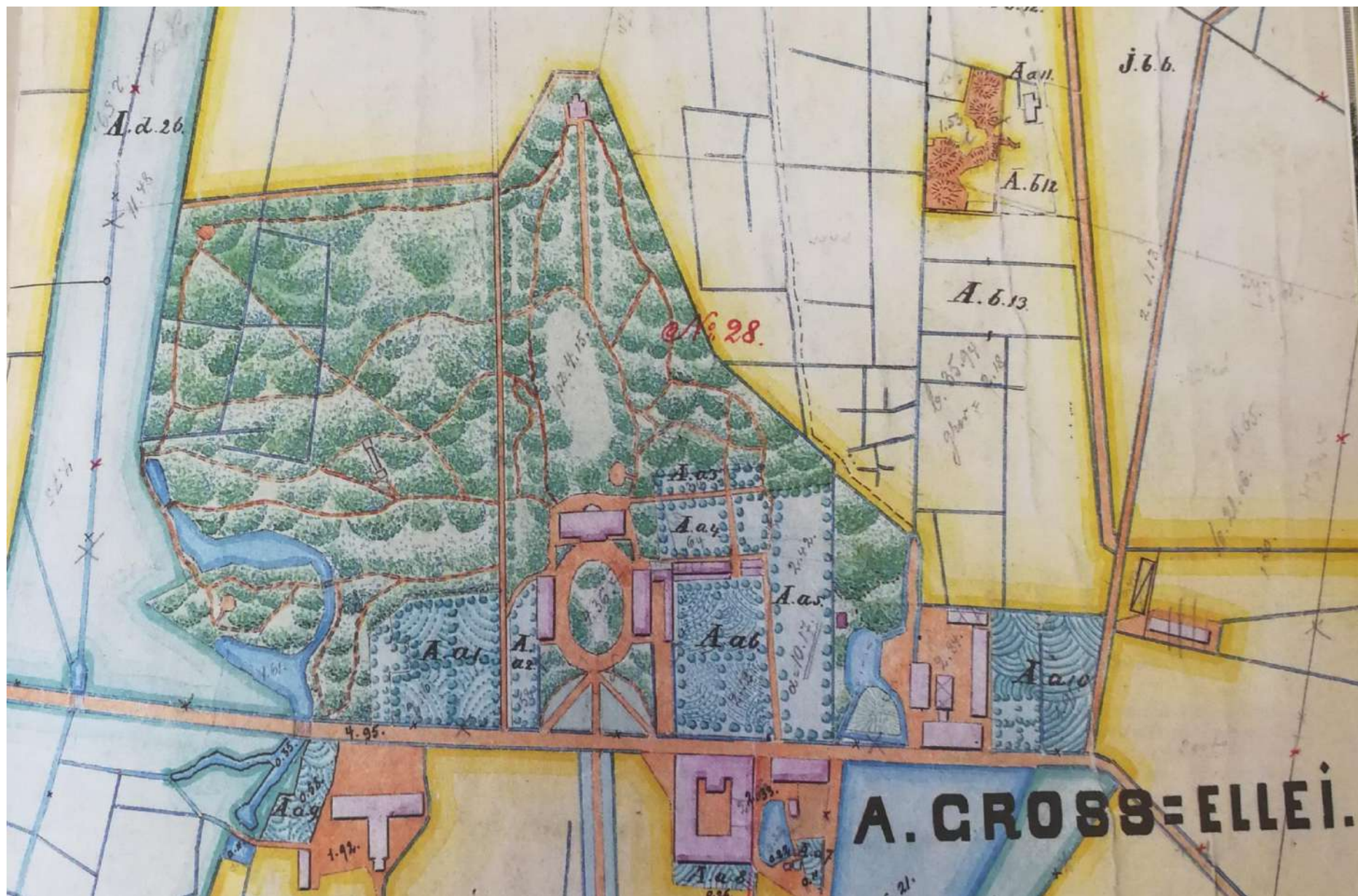
- vēsturisko skatu līniju un lauču atjaunošana;
- plānotu jaunu stādījumu ierīkošana un vērtīgo veco koku aizsardzība;
- vēsturisko celiņu atjaunošana, jaunizveidojušos celiņu likvidēšana;
- parka ūdensteču sakārtošana (likvidēt launizveidojušās ūdensteces un mitrās ieplakas);
- veikt parka zudušo vēsturisko objektu arhitektoniski tehnisko izpēti, izstrādāt objektu rekonstrukcijas projektus;
- pieejamības nodrošināšana akmens soliem un galdiem (ja parkā atrodami);
- tematisku dažāda garuma maršrutu ierīkošana parkā;
- jaunu labiekārtojuma elementu uzstādīšana un esošu tiltiņu uzturēšana un nomaiņa;
- bērnu rotaļu laukuma izveide;
- mierīgas atpūtas un piknika vietu ierīkošana;
- informācijas aktualizēšana medijos par parku, tā vērtībām un parkā notiekošiem atjaunošanas darbiem.

ELEJAS MUIŽAS PARKA PIEMĒRS

PARKA PĀRVALDĪBAS PLĀNS

- AINAVU ATTĪSTĪBAS DARBĪBAS STRATĒGIJA
- AINAVU APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS

Elejas muižas zemes lietošanas plāns (19.gs.IV cet.)

88. Elejas muižas pārvaldnieka mājas gala portāls. Foto, 1988. g., kat. Nr. 118.

tektūras līdzekļiem - izvirzītajiem rizalitēm, iedziļinātajām portālu arkām - te panākta ļoti izteiksmīga apjoma plastika.

Ēku kvalitāti noticis arī augstais detaļu izstrādātības līmenis. Piemēram, šis ir viens no retajiem gadījumiem Latvijas 19. gs. sākuma muižu arhitektūrā, kur sastopamies ar grantā kaltām kolonnu bāzēm. Tagad, kad Elejas pils vairs nav, tieši šānu korpusu dzegas, profiljoslas, bagātīgi profilētās skursteņu cepures saglabājušas liecību par autentisko arhitektūras sīkdaļu raksturu un izpildījuma veidu.

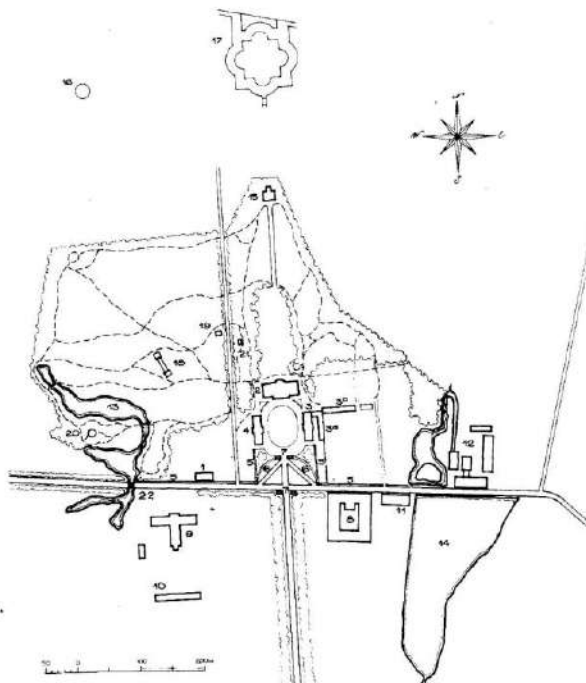
Celtņu patiesā vērtība tomēr saprotama tikai visa ansambļa kontekstā. Galu galā ēku uzdevums nebija vērst skatītāja uzmanību uz sevi, bet gan izcelt to perspektīvas dziļumā atrodošos pili - tātad neuzbāzīgi, korekti izpildīt kulišu lomu. Šajā situācijā par galveno visas trīs ēkas apvienojošo faktoru kļuva nevis to fasāžu greznības pakāpe, bet saskatītās proporcijas un atturīgais palladiāniskā portāla motīvs.

Dažos vārdos jāpakavejas pie šānu korpusu funkcijas. Austrumu korpusa literatūrā parasti dēvēts par muižkungu - tātad muižas pārvaldnieka - dzīvojamo ēku, taču tautā saukts arī par ērberģi. Jādomā, ka šeit dzīvojuši vismaz daļa pils kalpotāju. Ēka kalpojusi arī par viesu jeb t.s. kavalieru namu. Korpusa piebūves, kuru ideju atrodam jau apskatītajā parādes pagalma pro-

jektā, mūžēla austrumu pusē veidoja nelielu saimniecisku pagalmu, kas acīmredzot bija nepieciešams ikdienas sadzīves darbu veikšanai. Savukārt ar žogu norobežotā dārza daļa, kas turpināja šo pagalmu ceļa virzienā, kalpoja par malkas pagalmu.

Rietumu korpusā 20. gs. sākumā tika izmantots par inventāra, trauku, attiecīgajā sezonā nelietojamo apģērbu un citu priekšmetu noliktu, tādejā tautā bija iedēvēts par klēti. Šis nosaukums lietots arī turpmākajā pieminekļu aizsardzības dokumentācijā. Cēlnes sākotnējā funkcija gan bijusi daudz cēlāka - tā kalpojusi par teātri. Ēka ar skatuvi un skatītāju zāli bijusi speciāli izbūvēta šādai vajadzībai.¹⁶ Lai arī teātra pastāvēšana privātmuižā Latvijā nav gluži unikāla parādība, tomēr lieku reizi apliecina grāfa Žanno pretenziju līmeni un viņa vēlēšanos tuvoties dzīvesveidam, kas atbilstu Eiropas gal-

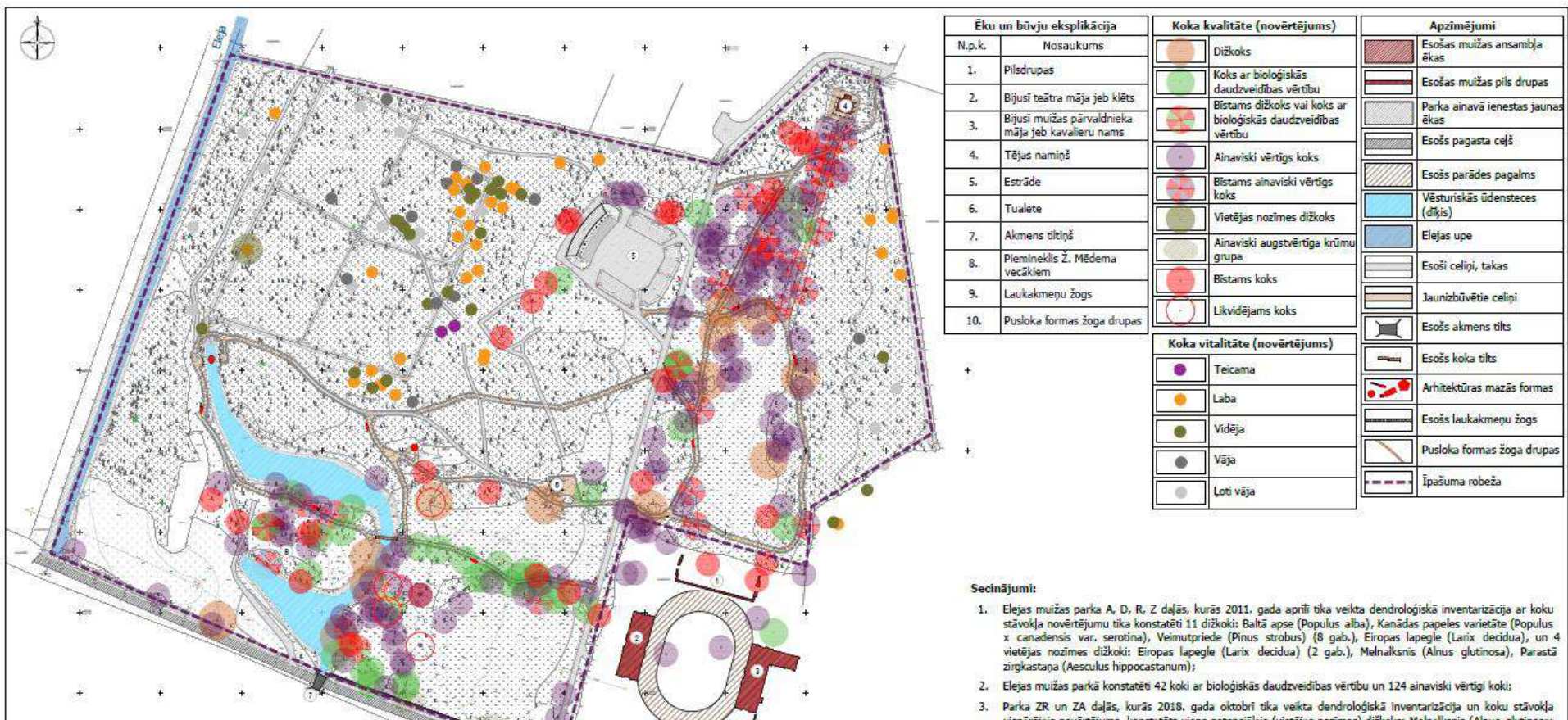
1. Vecā dzīvojamā ēka.
2. Pils.
3. Muižkunga māja jeb Kavalieru nams.
- 3a. Muižkunga mājas saimnieciskā piebūve.
- 3b. Siltumnīca.
4. Teātra ēka jeb klēts.
5. Laukakmeņu mūra žogs.
6. Mazais pusloka formas žogs.
7. 2 sfinksu pāri.
8. Liellopu kūts, vēlāk zirgu stallis.
9. Zirgu stallis.
10. Siena skūnis.
11. Kalpu māja.
12. Brūža komplekss.
13. Diķis ar pussalu.
14. Brūža diķis.
15. Tējas paviljons.
16. Apaļais paviljons.
17. Kapēcēta.
18. Ķegļu spēles paviljons.
19. Karoga masts.
20. Pieminekļis vecākiem.
21. Pieminekļis D. fon Mēdemai, dzim. fon Kleisai.
22. Tiltiņš.

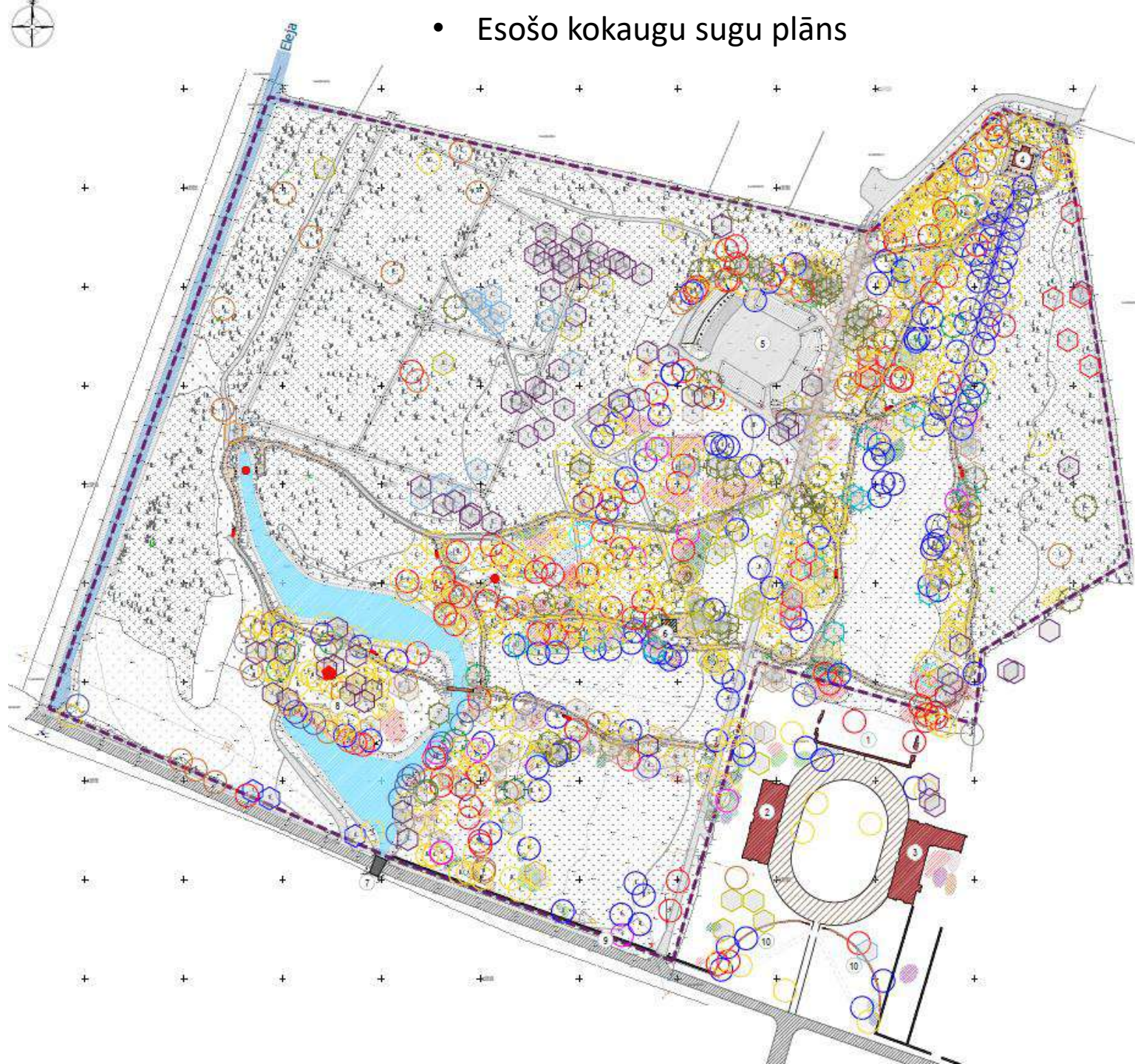
89. Elejas muižas ansambļa shēma. Rekonstrukcija, 1989. g., kat. Nr. 102.

- Dendroloģiskā inventarizācija (pēc kokaugu **kvalitātes** un **vitalitātes** novērtējuma metodes)

- Esošo kokaugu sugu plāns

- Saglabājamo un plānoto kokaugu plāns

Parka saglabājamo un plānoto kokaugu plāns

AAP-3.1. Galvenā lauce, aleja un Tējas namiņš

Apzīmējumi

	Esošas muižas ēkas
	Esošas muižas pils drupas
	Esoši celiņi, takas
	Jaunizbūvētie celiņi
	Saglabājami esošie vēsturiskie celiņi
	Attīstāmie vēsturiskie celiņi
	Esošs saglabājams lapu koks (d>20)
	Esošs saglabājams skuju koks (d>20)
	Jaunstādītās lapu koku un krūmu grupas
	Saglabājams pamežs
	Saglabājama krūmu grupa
	Proj. lapu koku stādījumi
	Proj. skuju koku stādījumi
	Proj. krūmu stādījumi

Skatu līnijas

Atvērumi

Telpas

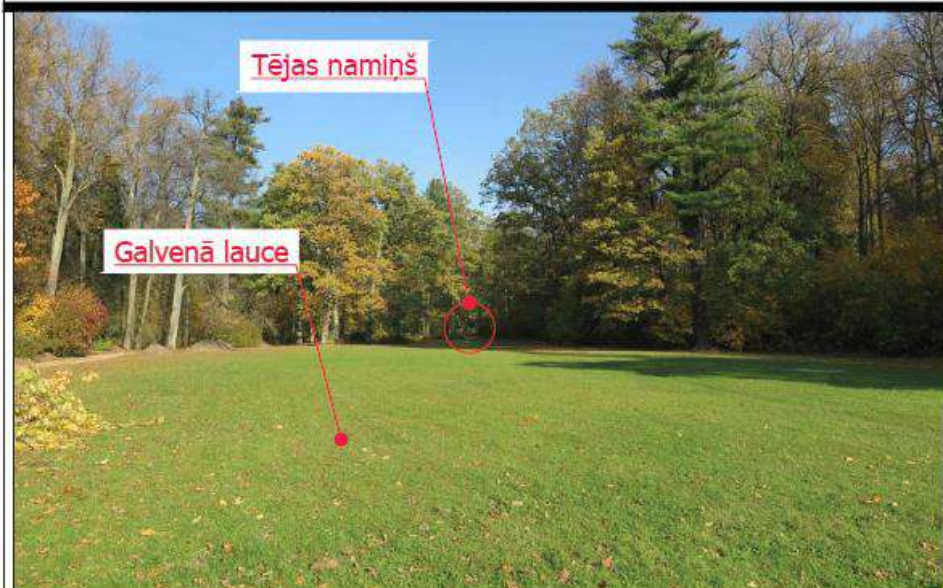
Piezīmes:

- Doto lapu skatīt kopā ar AAP-1.1 Likvidējamo kokaugu plānu, AAP-1.2 Saglabājamo un plānoto kokaugu plānu, AAP-1.3-AAP-1.13_Parka ainavu apsaimniekošanas plāna detalizācijām, priekšlikumiem parka celiņu un laukumu apsaimniekošanai, jauno stādījumu augšanas apstākļu uzlabošanai un labiekārtojuma elementiem AAP-1.14-AAP-1.19.
- Galvenās lauces, alejas un Tējas namiņa ainavas veidošanas principu vizuālos risinājumus skatīt lapās 3.1.1.-3.1.5.
- Par izvērtamo un saglabājamo koku vitalitāti pārliecināties dabā, izvērtējot to stāvokli attiecībā uz augstspēju.

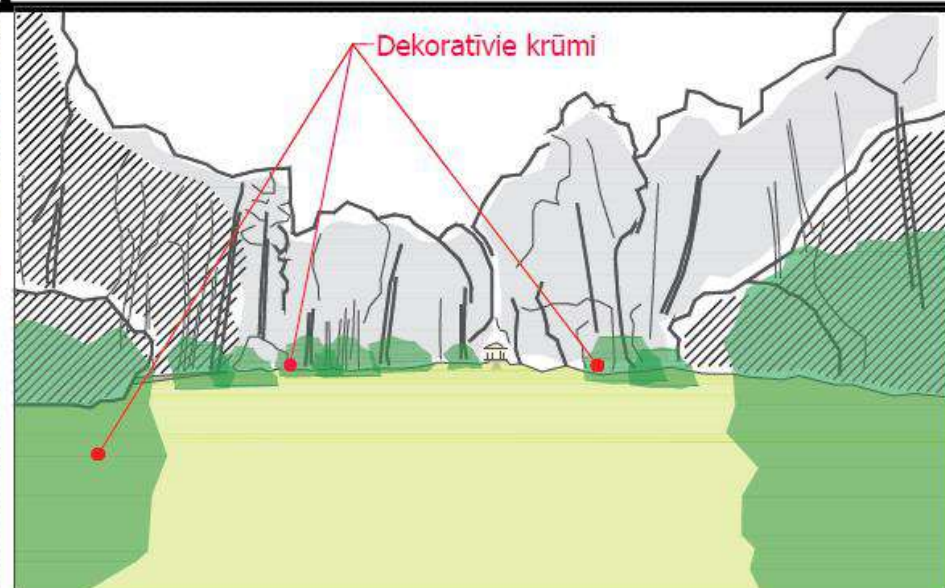

Projekta nosaukums		ELEJAS MUIŽAS PARKA AINAVU APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS			
Objekta adrese		Parks aleja 1, Eleja, Elejas pag., Jelgavas novads, LV-3023			
Datums		12.2016.	Pasūtītājs	Jelgavas novada pašvaldība	
Proj. vadītāja	K. Dreja		Projekta Nr.	VV_2016/08	
Ainavu arh.	J. Klīmanoviča		Lapas nosaukums	Parks saglabājamo un plānoto kokaugu plāns. Galvenā lauce, aleja un Tējas namiņš	
			Mērogs	Stadija	Marka
			M 1:1000	-	AAP-3.1
				Lapas Nr.	Lapu sk.
				9	28

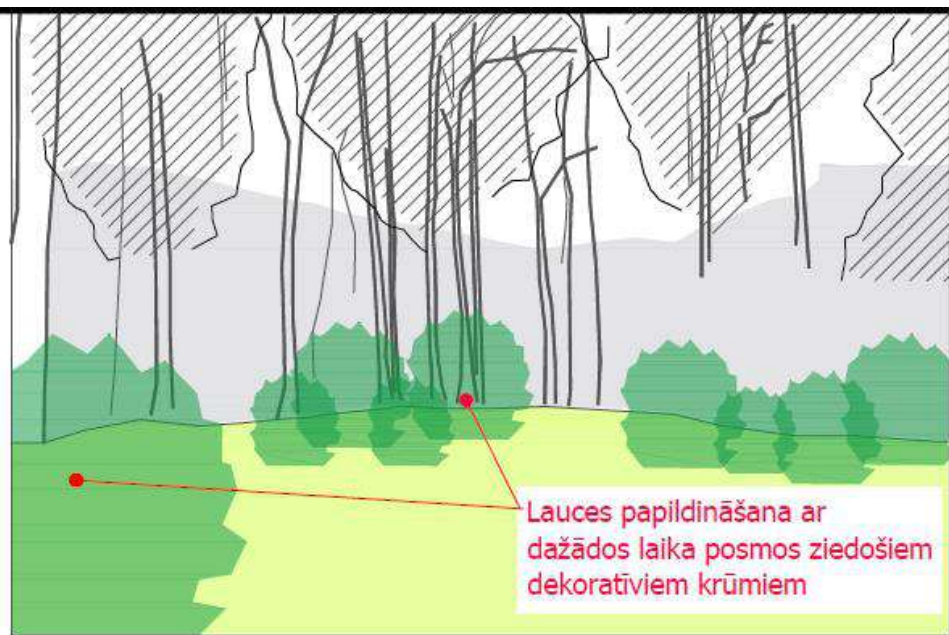
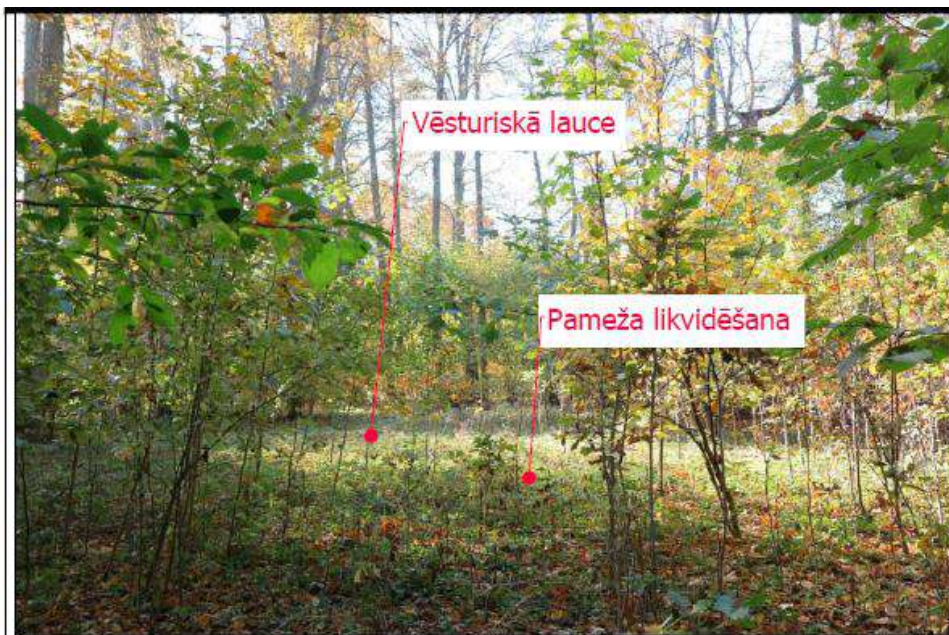
Esošs attīstāms skats

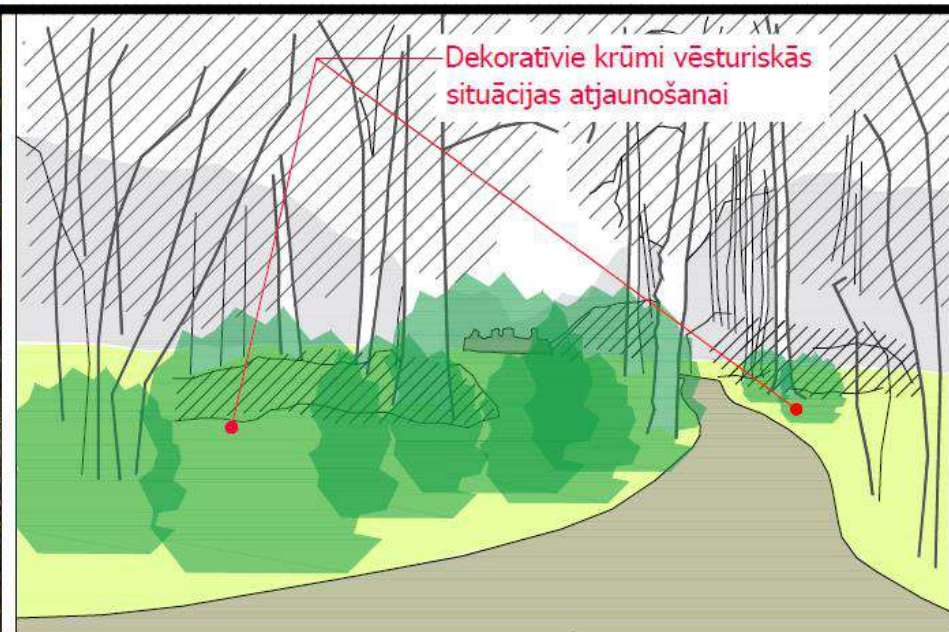
Perspektīvais skats

[A1] Skata līnija uz Tējas namiņu pāri galvenajai laucei →

[B4] Atvērums no pastaigu celiņa uz vēsturisko lauci

[C3] No pastaigu celiņu krustojuma uz Elejas pils drupām virzītas skata līnijas likvidēšana

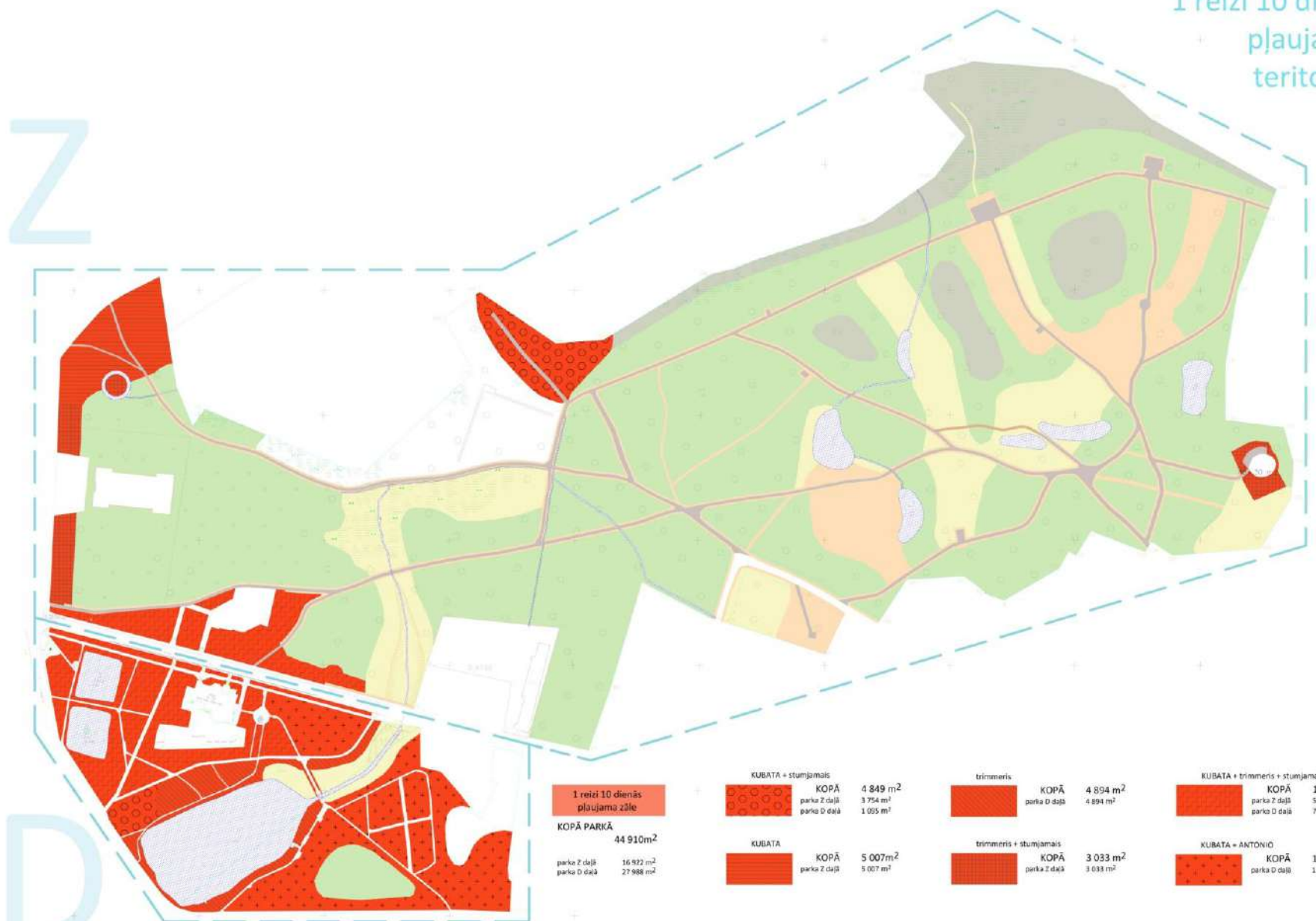
ALŪKSNES MUIŽAS PARKA PIEMĒRS

PARKA APSAIMNIEKOŠANAS ZONAS UN GRAFIKS

1 reizi 10 dienās
plaujamās
teritorijas

Z

D

1 reizi 10 dienās
plaujama zāle

KOPĀ PARKĀ
44 910m²

parka Z daļā 16 922 m²
parka D daļā 27 988 m²

KUBĀTA + stumjamais

KOPĀ 4 849 m²
parka Z daļā 3 754 m²
parka D daļā 1 025 m²

KUBĀTA

KOPĀ 5 007m²
parka Z daļā 5 007 m²

trimmeris

KOPĀ 4 894 m²
parka D daļā 4 894 m²

trimmeris + stumjamais

KOPĀ 3 033 m²
parka Z daļā 3 033 m²

KUBĀTA + trimmeris + stumjamais

KOPĀ 12 866 m²
parka Z daļā 5 127 m²
parka D daļā 7 739 m²

KUBĀTA + ANTONIO

KOPĀ 15 261 m²
parka D daļā 15 261 m²

1 reizi mēnesī
plaujamās
teritorijas

Z

D

100 200 300 400 500 600 700 800 900

1 reizi mēnesī
plaujama zāle
KOPĀ PARKĀ
26 979 m²
parks 2 daļā 26 979 m²

trimmeris
KOPĀ
parks 2 daļā 13 892 m²
KUBĀTĀ
KOPĀ
parks 2 daļā 13 087 m²

1 reizi gadā
pļaujamās
teritorijas

Z

D

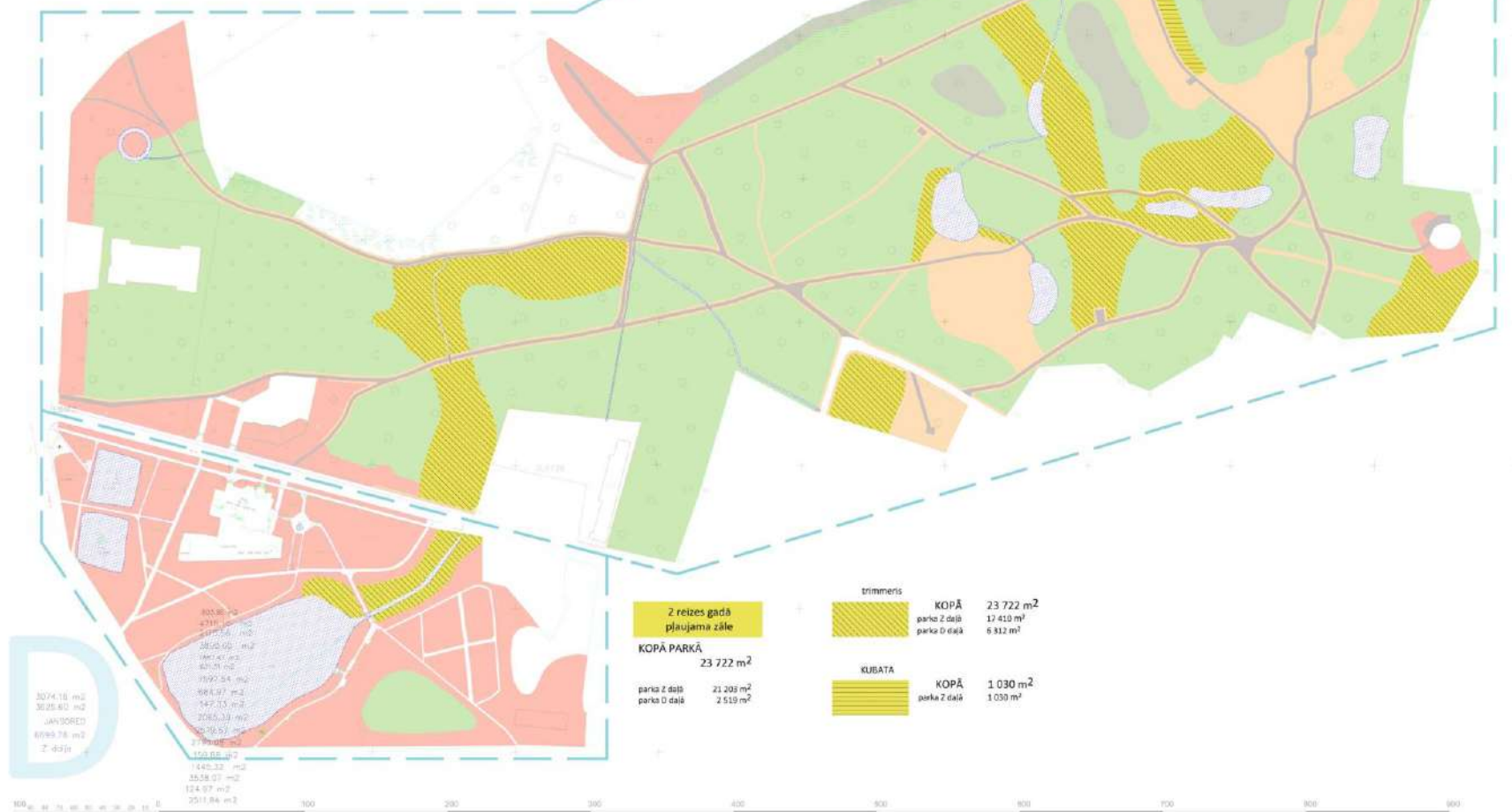

1 reizi gadā
pļaujama zāle
KOPĀ PARKĀ
151 452 m²
parka Z daļā
178 931 m²
parka D daļā
2 521 m²

trimmeris
KOPĀ
140 703 m²
parka Z daļā
138 182 m²
parka D daļā
2 521 m²
lēnais traktors
KOPĀ
10 749 m²
parka Z daļā
10 745 m²

2 reizes gadā
plaujamās
teritorijas

Z

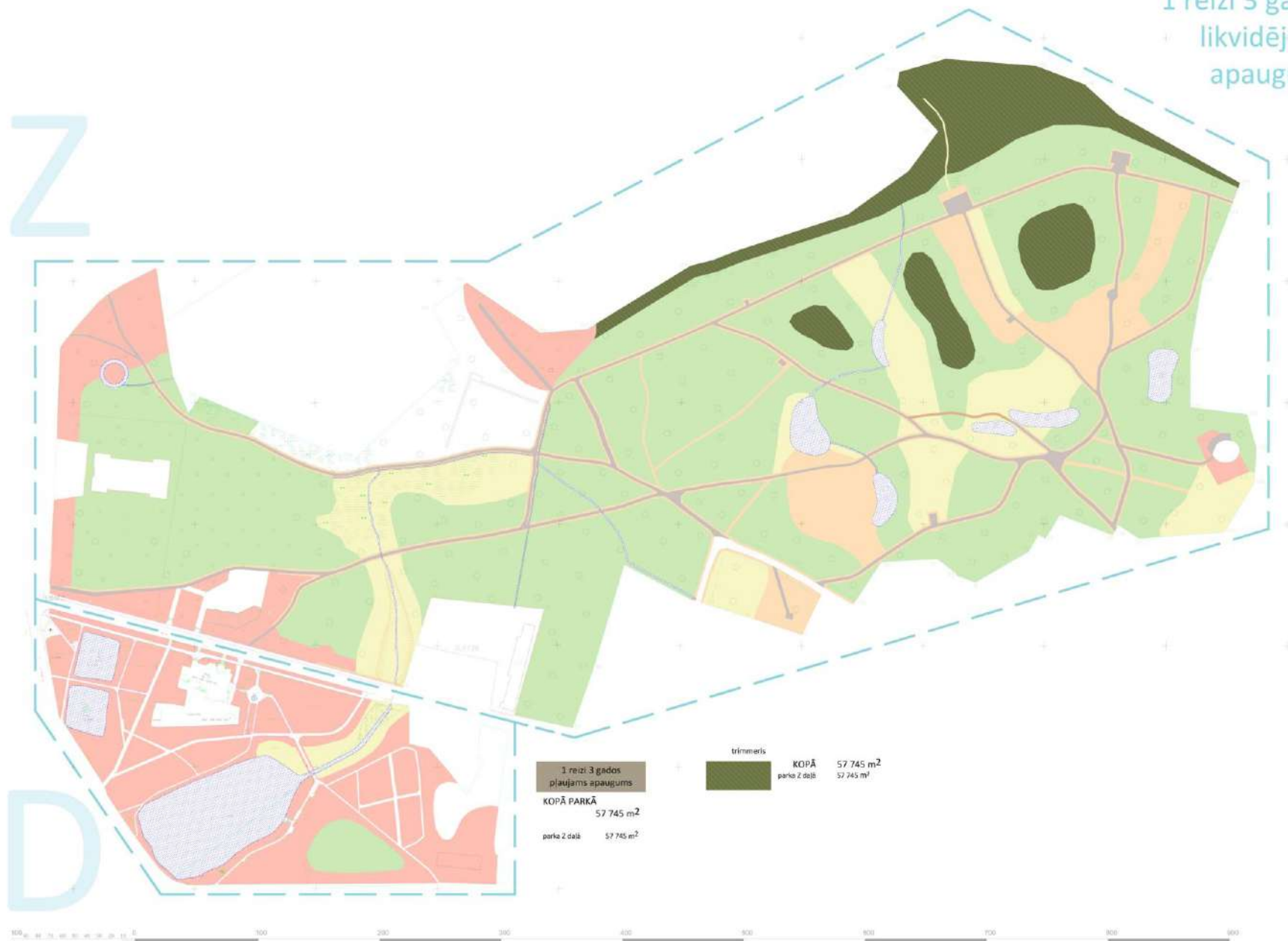

KOPĀ 23722.03 m²

1 reizi 3 gados
likvidējams
apaugums

Z

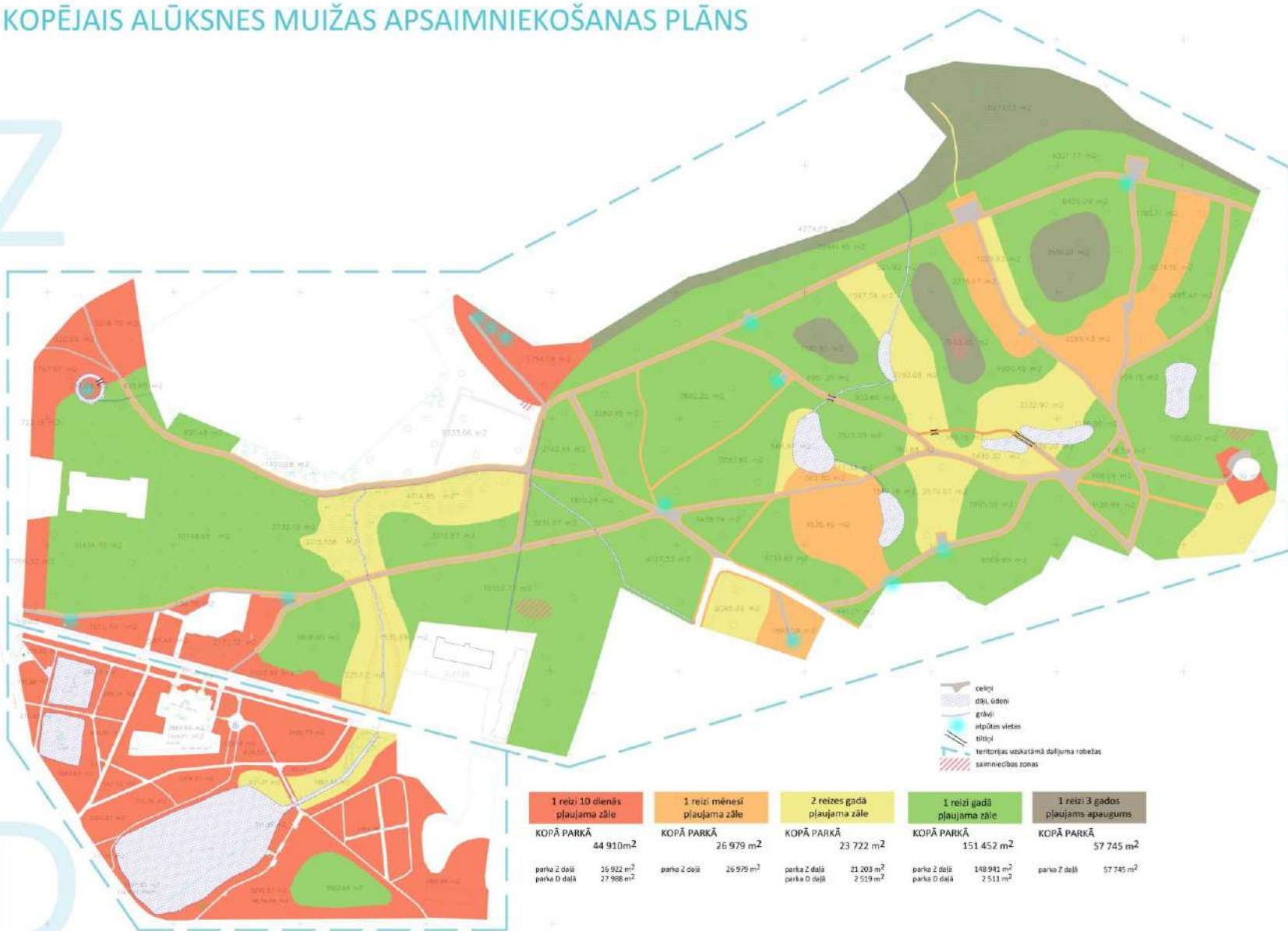
D

KOPĒJAIS ALŪKSNES MUIŽAS APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS

Z

D

100 200 300 400 500 600 700 800 900

Interreg

Latvija–Lietuva

Eiropas Reģionālās attīstības fonds

EIROPAS SAVIENĪBA

Paldies par uzmanību!

Kristīne Dreija
Ainavu arhitekte, Dr.arch.
Jelgava, 13.11.2018